

DRAUGAS

PERIODICALS
July 06, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPOS - JULY 06, 2005

*****MIXED ADC 607
849 PS GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-05-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 129
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Skautybės kelias: šventė „Sietuvoje“. Iškilminga sueiga Toronte. Sesė Nijolė rašo iš Australijos. Vydūno fondo tarybos posėdis.

2 psl.

Kai prezidentas nori „pasiaiškinti“. Lietuvos politinės ateities perspektyva — morali politika.

3 psl.

Skaitytųjų laišukai ir nuomonės. Mūsų virtuvė.

4 psl.

Visokios pagalbos atveju.

5 psl.

Lietuvos pareigūnų uniformas kūrė moteris. Didelė dovana Lietuvos bibliotekoms. JAV lit. mokyklų darbuotojų dėmesiai.

6 psl.

Sportas

* Italijoje vykstančių daugiadienių „Giro d'Italia“ dviratininkų lenktynių trečiajame etape aštunta finišavo „Bianchi-Aliverti/Fiamme Az“ komandai atstovaujanti Erika Vilūnaitė. Ji 129.4 km nuvažiavo kartu su rato nugalėtoja itale Giorgia Bronzini — per 3 valandas 19 minučių ir 33 sekundes.

* Antradienį „Siemens“ arenoje Vilniuje prasidėjo šešias dienas trukusios pasaulio jaunimo (iki 20 m.) laisvųjų, graikų-romėnų bei moterų imtynių pirmenybės, kuriose dalyvauja per pusę tūkstančio sportininkų iš daugiau nei 50 valstybių. Pirmieji kvalifikacines varžybas ryte keturiose svorio kategorijose pradėjo laisvųjų imtynių atstovai. Andrius Voitechovskis šešioliktfinalyje nugalėjo austrą Sebastian Stockler, aštuntfinalyje įveikė bulgarą Nikolaj Kurtev, tačiau ketvirtfinalio kovą pralaimėjo ir pusfinalio iškopu- siam gruzinui Malchaz Zarkua. Edgaras Voitechovskis (74 kg) jau šešioliktfinalyje pralaimėjo Kazachijos atstovui Nurlan Ašken.

* Lenkijoje vykstančiame ITF serijos moterų „Bella Cup“ teniso turnyro, pagrindinėse varžybose nežais nė viena iš dviejų Lietuvos atstovių. Julija Gotovskytė lemiama trečiojo rato susitikimą 5:7, 0:6 pralaimėjo austrai Petrai Russegger, o Irina Cybina 3:6, 5:7 turėjo pripažinti ukrainietės Irina Buriačok pranašumą.

Naujausios žinios

* Parlamentarai ragina K. Prunskienę paviesti ištartą bendradarbiavimo su KGB bylą.

* Didžiausias liberalcentristų skyrius pirmininko išsirikino A. Zuoko oponentą.

Valiutų santykis

1 USD — 2.906 LT
1 EUR — 3.452 LT

K. Prunskienė metė iššūkį valstybės vadovui

Vilnius, liepos 5 d. (BNS) — Kaliningrado jubiliejaus iškilmėse dalyvavusi žemės ūkio ministrė Kazimira Prunskienė teigė, kad prezidento Valdo Adamkaus rekomendacija nevykti šio vizito jai buvo „neįpareigojanti“.

Praėjusį penktadienį žemės ūkio ministrė dalyvavo buvusio Karaliaučiaus, dabartinio Kaliningrado 750-ųjų įkūrimo metinių iškilmėse. Rusija, į šventę pakvietusi Vokietijos ir Prancūzijos vadovus, kaimyninių Lietuvos ir Lenkijos prezidentus paliko „už borto“.

Lietuvos diplomatai taip pat ragino K. Prunskienę nevykti į šventę, kurioje buvo ignoruojamas šalies vadovas, ir

Prezidento teigimu, K. Prunskienės elgesys pakenkė valstybei.

Tomio Černišovo (ELTA) nuotr.

teigė, kad K. Prunskienės sprendimas dalyvauti šventėje Kaliningrado sritys gubernatoriaus kvietimu žeidžia valstybės saviragą.

Antradienį K. Prunskienė teigė, kad prezidento Valdo

Adamkaus rekomendacija Vyriausybės nariams nevykti į šias iškilmes jai atrodė „neįpareigojanti“.

Anot jos, reikia atskirti du dalykus — Kaliningrado miesto šventę nuo jos metu vykusio Rusijos, Prancūzijos ir Vokietijos vadovų susitikimo. Ministrė pabrėžė siekį palaikyti gerus santykius su Kaliningradu, su kuriuo Lietuvą sieja daug verslo interesų.

„Negalio nepasakyti, kad mes padarytumėme nemėgiamą žalą ryšiams su Rusija, jeigu manytumėme, kad esant atšalimui ar tam tikram nesupratimui tarp valstybės vadovų, būtint šitas regionas, su kuriuo mes turime išskirtinius santy-

kius, susilaikyti mūsų nedraugiškumo gesto“, savo argumentus vykti į Kaliningradą dėstė K. Prunskienė.

Nors ji teigė nemananti, kad už užsienio politiką atsakingas šalies vadovas apie ją neišmano, tačiau mano, kad „prezidentui galbūt reikėtų tarti daugiau koordinuoti užsienio politiką“.

Taip pat ministrė ragino „nesuvesti užsienio politikos į vieną tasą“, nes tarp šalių esama ir regioninių ryšių, ir ekonominio bendradarbiavimo.

„Mano dalyvavimo pobūdis niekaip nebuvo susijęs su prezidento užsienio politiką Rusijos atžvilgiu, o buvo tik grynai ryšių su Kaliningradu išraiškos

forma, todėl mane labai stebina kitokios interpretacijos. O sakyti, kad valstybė nužeminta iki srities, atleiskit, tai galbūt tada Vyriausybė nusižemina iki apskrities, kai mes važiuojame į apskričių dešimtmečius ar panašiai“, sakė K. Prunskienė.

Ji taip pat priminė į iškilmes Kaliningrade vykusį su premjero leidimu bei pabrėžė, kad ten dalyvavo kaip žemės ūkio ministrė.

Prezidentas Valdas Adamkus „demonstru“ pavadino ministrės samprotavimus apie prezidento vaidmenį šalies užsienio politikoje bei perspėjo reikalaušias ministrės atsakomybės, jei ji toliau nepaisys Konstitucijoje įtvirtintų principų.

Vilniuje prasidėjo respublikinė moksleivių dainų šventė

Vilnius, liepos 4 d. (ELTA) — Pučiamųjų instrumentų orkestrų, kaimo kapelių eitynėmis Vilniaus gatvėmis prasidėjo moksleivių dainų šventė. Antradienį ją pratęsė moksleivių teatrų pasirodymai Gedimino prospekte. Aitvarų šventė prie Baltos tilto bei daugelio laukta išpūdinga Šokių diena.

Kalnių parke parodytos programos „Jaunystės vėjas“ režisierius ir scenografas Vygantas Kazlauskas sakė, kad antrąją šventės dieną būta bene didžiausios žanrų įvairovės. Poros valandų vieną kompoziciją kūrė ne tik šokėjai, bet ir instrumentiniai, folkloriniai ansambliai, solistai, pirotechnikai.

Šeštąją moksleivių dainų šventę Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną vainikavo Nukelta į 5 psl.

Vilniuje tęsiasi Moksleivių dainų šventė 2005. Sereikiškių parke vyko Tautodailės darbų mugė, folkloro ansamblių koncertas.

Elitos nuotr.

Susikompromitavusį vadovą bandys gelbėti „atskirąja nuomone“

Vilnius, liepos 5 d. (BNS) — Valdanciosios Darbo partijos atstovai, formuluodami „atskirąją nuomonę“, bandys gelbėti savo vadovą Viktorą Uspaskichą, kurio interesus tyrusi Seimo komisija priėmė jam nepalankias išvadas.

Maskvos pareigūnų rašto, metusio įtarimus Darbo partijos vadovui, autentiškumą tyrusi Seimo komisija pirmadienį nutarė, jog V. Uspaskichas galėjo įsipainioti į interesų konfliktą bei pripažino, kad minėtas raštas galėjo būti oficialus dokumentas.

Išvados buvo patvirtintos 8

komisijos nariams balsavus „už“, trims — „prieš“ ir vienam susilaikius.

Prieš išvadas balsavę jas „absurdiškoms“ pavadinę Darbo partijos frakcijos atstovai komisijoje parengė ir Seimo posėdžių sekretoriato įregistravo atskirąją — V. Uspaskichą išteisinančią — nuomonę.

„Darbiečių“ atstovų komisijoje Loretos Grauzinienės, Kestutis Daukšio bei Andriaus Baranausko atskirąja nuomone, nėra pagrindo teigti, jog Maskvos vyriausybės pareigūnų raštas, kuris ir tapo pagrindu ištarti V. Uspaskichą interesų konfliktu, yra oficialus dokumentas.

Kadangi, „darbiečių“ nuomone, minėtas raštas — neoficialus, „jo vertimas ir turinio tyrimas nėra galimas“.

Atskirąją nuomonę Darbo partijos frakcijos atstovai Seimui pateiks ir dėl kitos laikinosios tyrimo komisijos, vėlei priėmusios V. Uspaskichui nepalankius sprendimus, išvadų.

Komisija nustatė, jog V. Uspaskichas per sau pavaldžius ministerijos tarnautojus protegavo Lietuvos verslo darbdavių konfederaciją (LVDK), siekiant, kad ji taptų verslo informacijos centrų dalininke.

V. Landsbergis ragina surengti „Niurnbergo procesą“ sovietų karo nusikaltėliams

Vilnius, liepos 5 d. (BNS) — Lietuvoje išrinktas Europos Parlamento (EP) narys konservatorius Vytautas Landsbergis tikisi, kad bus surengtas naujas „Niurnbergo procesas“ ir sovietų karo nusikaltimams bei jų vykdytojams.

Tokią viltį jis išreiškė pirmadienį kalbėdamas EP plenarinės sesijos posėdyje Strasboure.

„Atmintis šaukia teisumą, todėl aš įsitikinęs, kad bus surengtas naujas Niurnbergo procesas arba specialus Hagos tribunolas sovietų karo nusikaltimams ir jų vykdytojams“, sakė V. Landsbergis.

Po Antrojo pasaulinio karo surengtas Niurnbergo procesas nutiesė nacių Vokietijos nusikaltimų vykdytojų.

„Tiesa apie tai turi būti visiems žinoma ir prisimenama, o kai kurių pripažįstama su atgailos jausmu, kadangi tai buvo itin kruvina ir ilgai trukusi tragedija“, pažymėjo V. Landsbergis.

Europarlamentaro žodžius cituoja Europos liaudies partijos-Europos demokratų (ELP-ED) frakcijos spaudos tarnyba.

V. Landsbergis taip pat padėkojo EP pirmininkui Joseph Borrel, kuris birželio 15 d. europarlamentarams priminė apie Sovietų Sąjungos įvykdytą Baltijos šalių okupaciją. Praėjusią savaitę ELP-ED priėmė nutarimą, smerkiantį sovietinius nusikaltimus ir priminusi apie sovietinę okupaciją.

JAV Nepriklausomybės dienos proga — apdovanojimai Lietuvos piliečiams

Vilnius, liepos 4 d. (BNS) — Minint 229-ąsias JAV Nepriklausomybės metines, šios šalies ambasadorius Lietuvoje Stephen Mull pirmadienį Vilniuje apdovanojo grupę asmenų už nuopelnus demokratijos plėtrai.

„Amerikos revoliucijos idealai turėjo daug atgarsių Lietuvoje, mūsų mylimoje šalyje, įkvėpusioje pasaulį savo drąsia kova už nepriklausomybės atkūrimą. Lietuva ir šiandien tęsia šią kovą, siekdama nenuildamai užtikrinti mūsų bendras laisvės ir demokratijos vertybes, tiek savo kaimyniniame regione, tiek toli Afganistano kalnuose“, savo kalboje pažymėjo ambasadorius.

JAV ambasadoriaus rezidencijoje Vilniuje surengtoje ceremonijoje apdovanojimai išteikti Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupės vadovaujančio pulkininko Gintauto Zenkevičiaus šeimai.

JAV ambasadorius S. Mull su žmona Cheri kasmietinėje JAV Nepriklausomybės dienos šventėje.

Valdo Kopisto (ELTA) nuotr.

„Jūsų šeimos vyro ir tėvo pasiaukojimas simbolizuoja visų lietuvių drąsą ir ryžą ginti mūsų visų bendras vertybes“, sveikindamas ceremonijoje dalyvavusią pulkininko žmoną Snieguolę, dukrą Mildą ir sūnų Justą, sakė S. Mull.

Apdovanojimas taip pat išteiktas Baltarusijos piliečiui, iš Minsko išvaryto ir Vilniuje įsikūrusio Europos humanitarinio universiteto (EHU) rektoriui Anatolij Michailov už „drąsą ir pasiaukojimą ginant akademinę laisvę“.

Mirtį laive prie Švedijos krantų galėjo lemti pavojingos dujos

Vilnius, liepos 5 d. (BNS) — Du bendrovės „Senoji Baltija“ laivo igulos jūreiviai prie Švedijos krantų galėjo mirti dėl deguonies trūkumo, kuris susidarė laivo triumuose pūvant žuvų liekanoms bei kitoms organinėms medžiagoms ir išsiskiriant pavojingoms dujomis, teigia higienistai.

„Dar tokių tyrimų rezultatai laboratorijoje neturėjome. Užfiksuotos labai didelės organinių medžiagų koncentracijos laivo triume. Dėl to vyksta labai aktyvus puvimo-rūgimo procesas ir susidaro vadinamos kloakinės dujos — sieros vandenilis, anglies dioksidas, metanas, amoniakas bei kitos. Visa puokštė, kuri yra labai pavojinga“, sakė vandens iš bendrovės „Senoji Baltija“ laivo triumo mėginius ištyrusio Klaipėdos visuomenės sveikatos centro gydytojas higienistas Rimantas Giedraitis.

Pasak jo, besidauginančios bakterijos sunaudojo visą deguonį laivo triume, o tai ir galėjo lemti jūreivių mirtį.

„Jūreiviai tikriausiai mirė nuo anoksijos — tai deguonies trūkumas, kuris susidaro dėl sieros junginių dujų. Kai šių junginių koncentracija didelė, žmogus nejaučia sieros vandenilio kvapo. Dėl šios priežasties jūreiviai nepajautė pavojaus, o netrukus dėl deguonies trūkumo neteko samonės“, aiškino R. Giedraitis.

Paėmus vandens iš oro mėginius, laivo triume buvo užplombuoti. Tačiau R. Giedraitis išspėja, jog susidarius tam tikrai medžiagų koncentracijai, laive gali įvykti sprogimas, todėl ragina kuo skubiau sunaikinti teršalus.

Specialistas pastebėjo, jog laivas stovi netoli gyvenamųjų namų, todėl rekomenduoja perkelti jį į kitą vietą ir tik tada išsiurbti pavojingas teršalus.

„Ten po tiek dienų gali būti labai didelė smarvė, o iki gyvenojų dabar apie 30-40 metrų. Reikia rasti uoste vietą, kuri būtų toliau nuo gyvenamųjų namų“, patarė R. Giedraitis.

Į Klaipėdos uostą prie Švedijos krantų tragediją patyręs bendrovės „Senoji Baltija“ laivas atplaukė pirmadienį.

Žvejams iš anksto informavus, kad laive vis dar teliuskuoja mirtini teršalai, uoste imtasi atsargumo priemonių. Prisišvarstęs laivas iškart buvo aptvertas apsaugos juosta, kurios pašaliniai neturėjo teisės peržengti.

Referendumo dėl euro įvedimo nebus

Vilnius, liepos 5 d. (BNS) — Seimas antradienį po patikimo dar kartą atmetė siūlymą surengti patariamąjį referendumą dėl euro įvedimo.

Už opozicinės Liberalų demokratų frakcijos parengtą Seimo nutarimo projektą, kuriuo siūlyta rengti referendumą, pasisakė 34 Seimo nariai, nors nutarimo projektą buvo pasirašę 51 parlamentarai. Prieš nutarimą balsavo 18 Seimo narių, dar 21 parlamentarai susilaikė.

„Tai yra ne kas kita, kaip populistine akcija prieš savivaldybių rinkimus“, sakė kitos opozicinės Liberalų ir centro frakcijos narys Raimondas Palaitis, prognozuodamas, jog liberaldemokratai bandys rinkti rinkėjų

parašus referendumui siūlyti.

„Mes neatmetame galimybės tai daryti“, sakė Liberalų demokratų frakcijos seniūnas Valentinas Mazuronis.

Referendumą gali siūlyti ne mažiau kaip 300,000 rinkimų teisę turinčių piliečių arba Seimas.

V. Mazuronis Seimo posėdyje teigė, jog nacionalinės valiutos lito atsisakymas yra ne tik ekonominis, bet ir „valstybės pasididžiavimo klausimas“, o referendumas šiuo klausimu padidintų piliečių pasitikėjimą savo valstybe.

„Mes ir taip jau apsiuokėme Seime pionieriškai patvirtintami ES Konstitucija“, pažymėjo jis.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

ŠVENTĖ „SIETUVOJE“

„Sietuvos“ draugovės iškilminga sueiga įvyko balandžio 16 d. Sueigoje dalyvavo 30 seselių. Turėjome mielą viešnią, Vidurio rajono atstovę sesę Rūtą Kirkuvienę, bei Jūrą ir Giedrę Galinytes. Jos šioje sueigoje dalyvavo pagerbdamos savo mamytę Galiniene, kuri šiandien gauna žalią kaklaraištį. Rinkomės Pasaulio lietuvių centre. Sueigos kambarys šventiškai išpuoštas. Ant stalų tautinės juostos, gelės ir žvakės. Sesės išsiriškioja. Draugininkė sveikina tokį gražų būrį susirinkusių sesių, prisega gelę sesei Rūtai Kirkuvienei bei sesei Alei Namikienei, taria šiai progai pritaikytą žodį. Sesė Regina Smolinskienė įneša vėliavą. Gerbiame salieturi ir giedame Lietuvos himną. Draugininkė kviečia duodančias įžodį seses:

Ireną Galiniene, Stasę Korres ir Janiną Mozoliauskienę uždegti ant staliuko esančias tris žvakes, joms taip pat prisegamos gelės. Tada jos paskaito po eilėraščio punktelių:

Čia tarp kryžių
Kryžiaus keliai
Ačiū Tau — Dieve,
Kad mus vedei
Ir nepaklydom,
Ir nesuklupom
Šviesą tamsoj
Pažinom širdim..

(Aleksandras Radzius)

Neik prieky manęs —
Aš galiu nesekti.
Neik paskui mane —
Aš galiu nevesti.
Eik šalia manęs
Ir buk man drauge.

(Albert Camus)

Vidurio rajono atstovė j.s. Rūta Kirkuvienė riša žalią kaklaraištį ps. Irenai Galinienei; dešinėje — Janina Mozoliauskienė.

Birutės Trinkienės nuotrauka.

KANADOJE

Iškilminga sueiga Toronte

Šeštadienį, gegužės 28 d. sueigo Šv. Jurgio iškilminga sueiga — žiemos sezono uždarymas. Po Maironio mokyklos pamokų susirinko apie 100 skautų, skautų. Komendanto pareigas ėjo s.v. v.s. Danielius Puzeris. Sueigoje dalyvavo atstovės iš Kanados skautų — Bill Leach „District Commissioner Skyline Area“, kurio apylinkės priklauso ir Toronte lietuvių skautai. Jis ne tik norėjo susipažinti su lietuvių skautais, bet turėjo keletą įteikimų mūsų vadovams. Jis įteikė Gilvelio kaklaraiščių vyr. skautei Vidai Skilandžiūnienei ir „Šatrijos“ tūntininkei s. Rūtai Baltadūnytei-Lemon. Jos baigė Kanados skautų atitinkamus kursus ir atliko skirtus uždavinius. Vyriausios skautininkės įsakymu perskaitė vyr. skautė Rūta Stauskienė. Pažangumo žymeiniu apdovanota sesė Rasa Šiauciūnaitė. Vyriausio skautininko įsakymu perskaitė s.v. Andrius Rusinas. Įsakyme pasveikino s.v. Matą Turczyn, atlikusį Ažuolo mokyklos uždavinius. Jam leidžiama devėti atitinkamą ženklą ant uniformos. „Šatrijos“ įsakymu perskaitė vyr. skautė Rūta Stauskienė. Įsakymuose paukščių kandidatams leidžiama duoti įžodį: Livijai Čygaitei ir Angelei Kulikauskaitėi. Paukščių antrąjį laipsnį sėkmingai baigė: Rachael Asevičiūtė, Julija Degutyte, Elenytė Olekaitė, Makytė Olekaitė, Simonė Pabrėžaitė, Danilė Punkytė ir Laura Valadkaitė. Paukščių pirmąjį laipsnį baigė Sabrina Kulnys-Douglas, Erika Kišonaitė ir Daniela Šablinskaitė.

Tautinį ir pasaulinį ženklus išgijo: Laura Valadkaitė, Rachael Asevičiūtė, Sabrina Kulnys-Douglas, Erika Kišonaitė ir Daniela Šablinskaitė. Skautės kandidatės baigė antrąjį patyrimo laipsnį ir gali duoti įžodį: Alma Ramanauskaitė, Indrė Didžbalytė, Kristina Marijošaitė, Daiva Paznėkaitė, Lauren Ploog, Rasa Šiauciūnaitė, Daina Šimkutė, Asia Skilandžiūnaitė, Veronika Sriubškaitė.

Pavyzdgingiausios skautės varžybas laimėjo Asia Skilandžiūnaitė ir Daiva Paznėkaitė. Pavyzdgingiausios skautės skilties konkursą laimėjo „Erelių“ skiltis — Asia Skilandžiūnaitė, Daiva Paznėkaitė, Kristina Marijošaitė, Larisa Saplytė ir Rūta Rėkutė.

Antrąjį patyrimo laipsnį baigė: Kassandra Kulnys-Douglas, Daiva Paškauskaitė, Virginija Pečiulytė, Austina Tarvydaitė, Adriana Turczyn ir Viktorija Yčaitė. Už pavyzdgingą vadovavimą vyr. sk. sl. Vilija Narušytė pakelta į vyr. sl. laipsnį. Už pareigingai ir sąžiningai atliktą darbą „MacKenzie House“ parodoje padėkas gavo: Vyr. sk. kand. Andreja Juknevičiūtė, vyr. sk. kand. Renata Simona-vičiūtė, vyr. sk. v.s. Julija Ruslienė, ps. Kristina Dambaraitė-Janowicz, ps. Dalia Steponaitienė, ps. Ilona Tarvydienė ir j.v.s. Elena Namikienė. Įsakymu pasirašė tun. s. Rūta Baltadūnyte-Lemon.

„Tėviškos žiburiai“, 205.06.07

Sesės dalyvavusios „Sietuvos“ šventėje. Iš kairės: Ale Namikiene, Rūta Kirkuvienė, Irena Galiniene, Stasė Korres, Janina Mozoliauskienė, Birutė Vindašienė.

Tegul tavo vaikais eina
Vien takais dorybės
Tegul dirba tavo naudai
Ir žmonių gerybei.

(Dr. Vincas Kudirka)

Sesė Birutė Vindašienė skaito Lietuvių skautų seserių įsakymą. Draugininkė pakviečia sesę Ale Namikiene vadovauti įžodžiui. Sesė Ale Namikienė kalba apie įžodžio prasmę, prisimena savo duotą įžodį, pristato įžodį duodančias seses, apie kiekvieną asmeniškai papasakoja.

Po to visos skautininkės sudarome ratą, o į jį atlydimos įžodį duodančios sesės. Sesė I. Galiniene lydi jos dukra Giedrė, sesė S. Korres — sesė S. Jelionienė ir sesė J. Mozoliauskienė — sesė D. Bilaišienė. Vyksta įžodis. Draugininkė Irena Kirkuvienė laiko dovanėles ir kaklaraiščius. Vidurio rajono atstovė Rūta Kirkuvienė užriša kaklaraiščius, o buvusi „Sietuvos“ draugininkė sesės apdovanoja žaliomis virvelėmis. Visos dainuojame dainą „Atgimė tėvyne“. Draugininkė sesės

prisega gelę, vyksta visų sesių sveikinimai mūsų naujomis paskautininkėms. Jos visos trys taria po žodelį, dėkodamos už draugiškumą, nuoširdumą ir skautišką meilę. Sesė Rūta visas vaišina šokoladu. Paskui — vaisės; ant stalo puikuojasi šventinis tortas, keptas sesės Aurelijos Kriaučiūnienės, ir kiti skanumynai, kuriuos šiai suėgait atnešė sesės: A. Namikienė, R. Fabijonienė, J. Mozoliauskienė ir S. Jelionienė. Vis budžiu!

Sesė Valė Klikiene

GYDŪNO FONDO TARYBOS POSĖDYJE

Š.m. birželio 25 d. Gydytojų fondo/A.S.S. būstinėje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, vyko metinis VF direktorių susirinkimas — posėdis. Iš devyniolikos narių, posėdyje dalyvavo dešimt. Tai filisteriai: L. von Braun, I. Kairytė, L. Maskaliūnas, S. Miknaitis, V. Mikūnas, L. Pauzuolis, L. Ramanauskas, S. Rimas, R. Rudaitienė ir A. Stepaitis. Įgaliojimus atsiuntė V. Brazaitytė ir E. Vilksas.

Irena Kairytė, sekretorė ir įgaliojimų valstybei, perskaitė pastutinio posėdžio protokolą, kuris su dviem mažais patikslinimais, susirinkimo buvo priimtas. Tarybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas padėkojo visiems, kurie labai karštą vasaros dieną ryžosi atvykti ir nurodė prieštastis, dėl kurių posėdis buvo šaukiamas vėliau negu įprasta. Pirmininkas nesenai grįžo iš Lietuvos, kur gegužės 11 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete per VF įteikė 200 dol. inž. Leono Maskaliūno vardo stipendiją našlėi studentei Sigitai Lapkaitei. Tuo pačiu metu jis įteikė stipendijas dar dviem gavėjams — Lorjanai Juškavičiutei (Aplinkos) ir Arni Daujotui (Statybos). Leono Maskaliūno stipendijos skiriamos iš jo asmeninių įnašų, kaupiamų Gydytojų fonde. Inašų kapitalas nėra judinamas ir kasmet įnešus po 10,000 dol., auga iki 100,000 dol. sumos. Lankydamasis Lietuvoje, tarybos pirmininkas taip pat dalyvavo Czeslaw Milosc gimtinės fondo dvare vykusiame filisterių suvažiavime, kur buvo aptariamam Studentų skautų sąjungos ir A.S.S. reikalai. Suvažiavime dalyvavo apie 30-40 dalyvių, jų tarpie filisteriai A. Avizienis, J. Kronkaitis, Mikeilūnas ir A. Saulaitis, S.J.

VF valdybos pirmininkas

Šarūnas Rimas pranešė, kad knygų siuntimo į Lenkiją vėlavus paspartėjo. Pasibaigus skautų stovyklai Rake ir susilaukus tautos, knygos bus išsiųstos į Poznanės Adomo Mickievičiaus universitetą, kuriam lietuvių kalba dosto fil. Giedrės Židonis. Šiuo metu VF teikia Lietuvoje studijuojantiems studentams 40 stipendijų po 200 dol. Išlaidų planas ateinančioms metams nebuvo pateiktas, nes dar nėra sugrąžintos keturių stipendijų prašančiųjų užpildytos anketos. Rūpestį kelia pasakojimų Amerikoje. Jų skaičius paskutiniu metu padidėjo. Iki šiol skolų išrinkimo komiteto siunčiami laiškai bei priminimai nesulaukia atgarsio, tad nutarta imtis griežtesnių linijų.

Valdybos išrinktas Liūdas Ramanauskas pateikė VF finansinio stovio ataskaitą. Akcijų birža šiuo metu gerėja, gerėja ir VF izdo stovis.

Pagal protokolą duomenis, VF Tarybos nariai: L. von Braun, M. Lauraitienė, R. Stanickienė, J. Variakojis, J. Ivanauškas ir L. Pauzuolis baigė 3 metų kadenciją. Buvo pasiūlyta balsuoti už atvykusius kandidatus, o kitiems — rinkimus atidėti. J. Ivanauškas šiai kadencijai nebekandidavo. Trejų metų kadencijai vienbalsiai buvo perrinkti L. von Braun ir L. Pauzuolis.

Toliau vyko posėdyje dalyvavusių komisijų pirmininkų pranešimai. Finansų/investicijų — L. von Braun; spaudos/radijo — R. Rudaitienė; knygų leidimo — V. Mikūno ir konkursų — V. Brazaitytės (pateiktas raštu).

Knygų leidimo komisijos pirmininkas V. Mikūnas pranešė, kad Jūratės Statkutės-Rozalės „Balts and Lith“ knyga

anglų kalba baigta spausdinti 1,500 tiražu ir šiuo metu jau yra rišama. Knygos mėcenatai yra inž. Aleksas ir Larisa Janūnai, šios knygos išleidimui Gydytojų fondui paaukojo 15,000 dol. Greitu laiku ji bus platinama. Lietuvos istorijos vertimas į anglų kalbą (verčia dr. R. Mažeikaitė, Kanadoje) vyksta lėtai. Per 4 metus išverstas tik vienas trečdalis. Taip pat vietoje stovi VF 50 metų veiklos leidinys. Apgailėstavo, kad sudomėjimas knygomis pastaruoju laiku yra labai sumenkėjęs. VF leidyklos išleistas knygos yra sandėliuojamos naujai išgijtoje PLC patalpoje. VF Muziejų ir patalpas, reguliariai susirinkdami, tvarko filisteriai: V. Mikūnas, P. Bielskus, V. Černius, L. Maskaliūnas ir A. Stepaitis.

Konkursų rengimo komisijos pirmininkė Vida Brazaitytė, negalėjusi dalyvauti posėdyje, komisijos pranešimą įteikė raštu. 2004—2005 mokslo metų VF globojama Kestučio ir a.a. Erikos Sidabrų fondo rašinių konkursas Lietuvos abiturientams praėjo sėkmingai. Gauti 73 rašiniai (5 neatitiko konkurso reikalavimų ir reikėjo atmesti). Abiturientai rašė šiomis temomis: „Žygis už kalbą — žygis už tautą“, „Ašara Dievo aky, Lietuva, ką tu veiki?“, „Gamtą maitintoja, gamta naikintoja“. Konkurso komisija (K. Sidabras, dr. R. Kairytė, I. Rūcinienė ir V. Brazaitytė) premijavo 12 rašinių. VF įgaliojimas Lietuvoje fil. Edm. Kulikauskas išsiųs premijas laimėjusiems.

A.a. prel. ps. Juozas Prunsas vardo rašinių konkurso, paskelbto Vasario 16 d. proga terminas baigiasi š.m. rugpjūčio 1 d. Iki šiol dar nėra gauta nei vieno rašinio.

VF ateities planai — tęsti ir užbaigti jau pradėtus darbus. Buvo sudaryta speciali komisija (V. Mikūnas, L. Maskaliūnas, R. Rudaitienė, J. Variakojienė, pasikviečiant dar keletą filisterių) peržiūrėti turimas 7 valandų trukmės vaizdo juotes apie fil. J. Dainauską ir suredaguoti trumpesnė versiją. Posėdis buvo vedamas sklandžiai ir truko truputį ilgiau kaip dvi valandas.

fil. Ritonė Rudaitienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administracijos — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslių, prostatos

gydymas bei chirurgija

Center for Health,

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 516

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9966

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuvians sutvarkys dantis už priimančią kainą.

Susitarimai kalbės angliai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

SESĖ NIJOLĖ RAŠO APIE GAMTOS DRAUGUS IR KROKODILUS

Štai ir vėl aš atsišaukiu iš anos pusės Žemės rutulio! Turbut, jau kada minėjau, kad australai labai stengiasi saugoti savo ypatingą gamtą įvairiais būdais. Gal todėl dažnai TV rodo gamtos programas apie krašto gyvūniją/augmeniją. Nesenai žiūrėjau labai įdomią programą apie krokodilus vardu „Dangerous Encounters“. Tie dinosauro laikų palikuoniai, vis dar gausiai apgyvenę Australijos karštosios šiaurės drumzlinas upes ir pelkynus, kelia šiurpą ir kažkokį šlykštų klaukimą net ir TV ekrane juos matant. O ką jau bekalbėti apie jausmus tų, kurie susiduria su tomis pabaisomis akis į akį! Kaip tik toje programoje mačiau tokį susitikimą išgyvenusius 3 vyrus, kurių vienas — lietuvis Arūnas Pilka, mano pažįstamų sūnus.

Taigi tie 3 draugai susitikę gamtos draustinyje, žiūrėdami į ten užtvirtus žalia mėsą šeriamaus krokodilus, pasakojo apie jų „pavojingąjį susitikimą“. Iš tikrųjų Arūno susitikimą. Jis liko gyvas tik savo draugo draugos dėka.

Tie draugai, baidarių entuziastai, prieš kelerius metus keliavo Australijos šiaurėje džiunglių upe. Jie sustojo smėlėto pakrantėje pastovylauti. Nuvargę ir didelę kaitrą išpraskaitavę, šoko maudytis. Vandeny ilgiau užtruko Arūnas. Jam brandant į krantą, (vandens buvo tik iki kelių), nelauktai siaubingų greičiu, tartum gyvas tankas, jį puolė krokodilas, apžiodamas jo koją ir liemenį. Į Arūno šauksmą atbėgo arčiau buvęs draugas. Jis tėsė šį pasakojimą, aiškinamas, kaip baisiai buvo išsigandęs ir bėgti į palapinę,

paimt ginklą jau nebuvo laiko. Jis šokęs tam siaubūniui ant nugaros ir ėmęs kumčiais daužyti krokodilo galvą. Neįtikėtina, tiesiog stebuklas, bet pabaisa paleido Arūną, kuris, nors labai sužeistas, dar turėjo jėgų išplaukti į krantą. Taip pat gyvas ir nesužeistas liko ir draugas. Jo nepartrenkė galinga krokodilo uodega, kuria jis gali trankytis, apsisukdamas ratu per 1/2 sekundės! Po šito dramatiško atsitikimo draugai liko gyvi ir specialiu radiju prisišaukė pagalbą. Po šio baisaus, bet laimingai pasibaigusio įvykio Arūnas jau nebesimadęs tropikų upėje. Randai užgję. Laimė, kad veido nepalietė krokodilo dantis, kurių jis turi 60, smailių ir didelių, kaip kaltai. Krokodilo žandų raumenys gali išvystyti 250 svarų spaudimą, o pats gyvūnas sveria per toną ir suaugęs yra ilgesnis už didelę baidarę! Taip pat baisybės gali aukštai iššokti iš vandens ir, jei pasitaiko proga, puola žmogų. Po vandeniu jie gali išbūti net 2 val.

Nepaisant bjaurumo ir plėšrumo, krokodilai buvo beįnykstantys. Bet prieš 20 metų, išleidus gamtos apsaugos įstatymą, jų tiek priviso (sako, kad krašto džiunglių salose ir upėse krokodilų galima sutikti kas 75 metrai!), kad dabar juos gauda ir patalpina į gamtos draustinius, kad nuo tų „netikėtų susitikimų“ apsaugotų turistus! Jei nebūtų rimtas pavojus, tai būtų juokinga: anksčiau saugojo krokodilus nuo žmonių, o dabar žmones nuo krokodilų! Liaudiškai tariant, atsisuko kotas į kirvį! Tai tiek šiam kartui, tiek nesapnuokit krokodilo!

Linki Nijolė

SUSITIKIME SUVAŽIAVIME

Kviečiame visas vyr. skautes, vyčius ir budžius pabendrauti brolijos ir seserijos ruošiamame suvažiavime šią vasarą, liepos 22–24 d., Camp Sullivan, Tinley Park, IL. Stovyklavietė yra Cook County Preserve District Čikagos pietiniame priemiestyje. Tolimesnė informacija bus pateikiama tūntininkams, kems ir per skautai.org. Jei turite klausimų, prašome skambinti ps. fil. Alvidai Baukutei-Rukužienei: 708-839-9844, arba ps. Viktorui Puodžiūnui: 630-243-8432.

Iki pasimatymo gražioje gamtoje!

LIETUVOS POLITINĖS ATEITIES PERSPEKTYVA — MORALI POLITIKA

ARIMANTAS DUMČIUS
LR Seimo narys

Apie Lietuvos politikos moralinę krizę prabilo prezidentas Valdas Adamkus, Bažnyčia, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, Tėvynės sąjunga, politologai. Tad į kurį kelią — gerio ar blogio — krypta Lietuvos politika?

Atsakomybės jausmas — kitoks

Nikolo Makiavelio (1469–1527) laikais vyravo nuostata, kad politika ir morale arba dorovė (žmogaus elgesį reguliuojančios normos ir principai) yra du nesuderinami dalykai, valstybės tikslams leistina naudoti bet kokias priemones — melą, klaidą, veidmainystę, smurtą, prievartą. Moralinių principų neturėjimas, siekiant tikslo — tikslas pateisina priemones — tokia yra makiavelizmo politinės doktrinos esmė. Ji sukūrė prielaidas kurtis totalitarinio valdymo valstybėms. Evoliucionavo ir priešinga kryptis — krikščioniškosios socialinės filosofijos, Kanto natūralios teisės ir etikos valstybės, kai politika derinama su moraline, teisių normų ir principų visuma. Tokią valstybės politiką formuojantys ir įgyvendinantys asmenys yra teisiškai ir moraliai atsakingi. Morale priklauso nuo šalies istorinių tradicijų, kultūros, religijos bei socialinės santvarkos. Jos turinį sudaro visuomenėje funkcionuojanti ir istoriškai kintanti humaniškosios samprata. Pastoviai ir nepriklausoma nuo esančios visuomenės išlieka individo laisvo apsisprendimo forma — sąžinė, tai žmogaus dvasinė galia, kurią jis suvokia savo poelgių moralinę vertę ir atsakomybę už juos. Normų ir principų visuma sudaro elgesio moralinio vertinimo turinį, išreiškiamą gerio ir blogio kategorijomis. Jos taip pat kinta ir atspindi atitinkamą laikmetį. Politikos etika tiria valdžios institucijų, atstovų ir pačios politikos moralumą, dorovingumą (moralės dėsnių atitikimą). Valstybės teisiniai dokumentai (konstitucija, įstatymai, įstatyminių aktų ir kt.) rengiami remiantis moralios politikos principais. Todėl atsakomybė tenka juos vykdančioms asmenims ir politikams. Bene reikšmingiausia įtaką politikos vykdytojams turi turėti katalikiškoji etika, kurios turinys yra gėris, pareiga ir dora. Katalikiškoji etika reikalauja laikytis Dekalogo nurodytų moralės principų. Pagal Šv. Augustiną — neturėtų kitių Dievų, tik mane viena; netark Dievo vardo be reikalo; švesk sekmadienį; gerbk savo tėvą ir motiną; nežudyk; nepaleistuvauk; nevok; nekalbėk netiesios; negeisk svetimo vyro ir svetimos moteris; negeisk svetimo turto. Politikos ir moralės sintezė palankiausias sąlygos sudaromos įsitvirtinusios demokratijos šalyse. Čia politikų veiksmus reglamentuoja elgesio kodeksai, įstatymai bei vykdomosios ir renkamosios valdžios padaliniai. Kadangi daugelio politikų elgseną lemia asmenybės nuostatos ir įskiepytas moralumas, todėl kodeksuose pabrėžiami ne jų veiksmų apribojimai, bet daugiau moralinė atsakomybė už padarytus pažeidimus. Čia iškyla dilema — kam turi tarnauti įstatymų leidėjai — ar rinkėjams, ar vadovautis tik savo sąžinės balsu? Delegavimo teorijos autorius J. Mill (XVIII a. filosofas, ekonomistas) teigė, kad parlamentaras esąs rinkėjų ambasadorius ar delegatas (angl. „delegates“), jų valios reikšėjas ir vykdytojas, bet lais-

vas nuo moralinės atsakomybės. Patikėtinio teorijos kūrėjas E. Burke (XVIII a. filosofas) rašė, kad parlamentaras-patikėtinis (angl. „trustees“) turi tarnauti bendriems visuomenės interesams, tačiau vadovautis sąžine ir turima informacija. Realiam gyvenime dažnesnės situacijos, kai reikia rinktis tarp tarnavimo sąžinei ar rinkėjų valiai. Moralioji politika priimtinesnė nuostata, kai parlamentaras žino pasekmes ir suvokia savo moralinę atsakomybę, todėl balsuoja pagal savo sąžinę, užuot balsavęs pagal rinkėjų valią. Tačiau daugelyje atvejų ši priešprieša nesudėtinga. Čia reikiama politikos skandalai? Skandalų girdime pakankamai dažnai ir garsiai, tačiau senųjų demokratinių šalių politikų asmeninės atsakomybės pojūtis visai kitoks, nei pas mus. Atsiprasoma, atsišaldoma, paklūstama poveikio priemonėms ir viskas praėina. Mūsų šalyje dalis parlamentarų ir valdžios atstovų labiau susirūpinę savo parodomuoju įvaizdžiu, savo asmeniniais interesais, neretai vengia vykdyti įsakymus, atsisaiko klaidyti Konstitucinio Teismo, Seimo sprendimų, prezidento patarimų ir kita. Tauta juos mato, vertina, nepasitiki ir smerkia.

Svarbu sakyti tiesą

Kodėl taip atsitiko? Atsakymas vienas — nemorali politika, teisingumo ir tiesos sakymo praradimas, netikėjimas savo valdžia, savo valstybe ir jos ateitimi. Jei karų ir okupacijų laikotarpyje tauta išsilaikė, tai dabar, kai gyvename laisvi demokratijoje šalyje, tebesame nelaisvi savo dvasia. Viso to išdava — per 0,35 milijono aktyviausių ir išsilavinusių piliečių paliko šalį, pasitraukė už sieną.

Galima teigti, kad dalis politikų iki šiol buvo atrenkami ir dirbo Seime nesilaikydami sąžiningos politinės elgsenos principų. Tai patvirtina faktas, kad 1994 m. Seimo valdybos nutarimu sudarytoji darbo grupė pareigūnų ir tarnautojų tarnybinės etikos normų kodekso parengimui neatliko iki galo savo užduoties. Mat kodekso projektas Seime susilaukė visuotinio pasipriešinimo. Kai į politiką ateina nesąžiningi žmonės, meta dėmę visai valstybės politikai. IV Dalai Lama sakė: „Jei politika užsiima blogi žmonės, neturėdami geros motyvacijos, apgaudinėja, tuomet ji tampa blogiu“. Tuo būdu sąžiningas doras politikas yra pagrindinis moralios politikos požiūris. Aplink mus pilna politikų nemoralios elgsenos ir žemos politinės kultūros pavyzdžių. Apie juos sužinojome iš žiniasklaidos, kuri vaikydama sensacijų ir komercinės naudos dar viską pastrauna. Kitais moralios politikos požymiais yra tiesos sakymas, viešumas ir tiesos gynimas.

Turime iš ko mokytis

Geriausiais moralios politikos pavyzdžiais yra Lietuvos Sąjūdžio keliai ir Nepriklausomybės keliai. Vėliau emė nugalėti asmeninės ambicijos ir grupiniai interesai, politiniams tikslams buvo pajungtos teisinės institucijos, formavosi korupcinė sankloda, kuriai vaikydamasi pelno emė pataikauti žiniasklaidai. Šiame laikotarpyje išryškėjo patrosinė politika, klienteliškumas, išskirtinės visuomenės dalies poreikių tenkinimas kitos, skriaudžiamosios, dalies sąskaita. Emė veikti atviras ar užslaptintas įstatymų nepaisymas. Nemoralios, korupcinės dar ir nemokiškos politikos pasekmė — skurdė ir nepriteklia gyvenantys pensininkai,

invalidai, didžioji dalis tarnautojų, kaimo žmonių ir neskaudrios veiklos deka iškile turtuoliai. Anot poeto Sigito Gedos: „...labai gerai pasipilė spekuliuodami Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Maironio idėjos buvo labai geras būdas pasipildyti“ („Kauno diena“, 2005.06.11).

Daug ką užvaldė pragmatizmas

Kokia turėtų būti dabartinė Lietuvos politika? Nuomonės šiuo klausimu išsiskiria, yra nevienareikšmės. Išskirtiausias mūsų dabartinės politikos kryptis: idealistinė-moralinė, pragmatinė ir populistinė-oligarchinė.

Konstruktivus mąstymas yra pateiktas charizminės prezidento Valdo Adamkaus kalbose, kur dar kartą pabrėžtas mūsų politikos moralumo ir etikos poreikis. Savo kalbose prezidentas aiškiai nurodo moralios Lietuvos politikos būtinumą, siekiamybę, gaires bei siūlo aktyviai šalinti nemoralumo pasireiškimus.

Pragmatinės krypties šalininkų yra pakankamai daug. Jos atviru reiškiu galėtų būti A. Zuokas. Jis aiškiai parodo, jog moralinio padarumo, politikos morale jis netiki. Morale, padarumas — esančios subjektyvios kategorijos. Morale politikoje, anot jo, yra daugiau deklaratyvi sąvoka, nes ji nėra praktiška ir išmintinga. Morale jis priešpastato „praktinę išmintį“. „Geriau pirmiausia vertinti atliktus darbus 'gerai/blogai', o tik po to moralės požiūriu“ (A. Zuokas. Morale ir praktinė išmintis. Delfi, 2005.06.03).

Matome, kad tai J. Mill delegavimo teorijos atmaina, kuri gali būti labai patogi kai kuriems besiveržiantiems neskaudrios politikos pasekėjams. Stiprėja populistinė-oligarchinė politikos kryptis, kai valdžioje įsitvirtina turtuoliai, tuščiais pažadais žadantys palengvinti žmonių gyvenimą. Galima teigti, kad aiškiausias jos atstovas yra eksministras V. Uspaskichas ir jo pagalbininkai. Gyvenimas parodys, kiek šie teiginiai yra teisingi.

Rengiamas politikų ir kandidatų į politikus šiuolaikinis Dekalogas Lietuvos politinės ateities

SEMINARAS VASAROS STOVYKLŲ VADOVAMS

Liepos 29 — rugpjūčio 6 d. Nemunaitis stovyklavietėje Vilkaviskio vyskupijos jaunimo centras jau treči metai iš eilės organizuoja vyskupijos šv. Mišių patarnautojų stovyklą. Todėl gegužės 21–22 d. Prienose buvo surengtas stovyklos vadovų seminaras, kurio metu aptarta stovyklos programa. Šių metų stovyklos tema — „Septyni“. Stovyklos metu kasdien bus bandoma įsigilinti į vieną iš sakramentų.

Seminaras prasidėjo susitikimo pavyzdžiais: vadovai turėjo parodyti savo gebėjimą kurti be žodžių ir veikti netikėtose situacijose. Po to smulkiai aptarta praeitų metų patirtis. Praeitų metų stovyklos programos koordinatorių kun. Rytis Baltrušaitis pristatė vadovų atsiliepimų anketų suvestinę, kurioje gausu naudingų medžiagos. Svarbiausioji seminaro dalis — darbas grupėse. Vadovai galėjo pasirinkti jiems patinkančią. Jų buvo trys: pirmoji — sisteminio darbo. Joje svarstyta stovyklos dienotvarkė, kurios taisyklės, rengtas informacinis laiškas vyskupijos kunigams, aptarta vaikų apgyvendinimo klausimas, stovyklos veiklos būreliai, vadovų bend-

perspektyva — morali politika, tolygus visuomenės vystymas, kai visi tautos žmonės naudojami savo teisėmis, kai įgyvendinamos moralios politinių tikslų siekimo priemonės, neapgaudinėjami rinkėjai. Padedant teisininkams, politologams, valstybininkams Seimo pirmininko A. Paulausko nurodymu sudaryta darbo grupė, kuri baigia rengti politikų ir kandidatų į politikus elgesio kodeksą. Jame nustatyti politikų, kandidatų į politikus elgesio principai, jais remiantis reikalaujami ir numatyti poveikio priemonės, kai tų reikalavimų nesilaikoma. Šiuolaikiniam „Lietuvos politikų Dekalogo“ — politikų ir kandidatų į politikus elgsenos kodekse — nurodomos pagrindinės elgsenos taisyklės ir principai, kuriais jie privalo vadovautis: pagarba žmogui ir valstybei, teisingumas, viešumas, nesavanaudiškumas ir sąžiningumas, padarumas, nešališkumas, pavyzdingumas ir atsakomybė. Nesilaikant etikos (moralės) normų, pritaikomos moralinės ir drausmininės poveikio priemonės (bausmės ir įpareigojimai), kurias nustato įgalios Seimo institucijos. Atsakomybė sunkina pakartotinių pažeidimų. Bausmės politikams skelbiamos žiniasklaidoje. Politikams taip pat privalo būti taip vadinami privalomais teisės reikalavimai — draudimas tuo metu eiti kitas pareigas už atlygį, priverdė deklaruoti interesus ir kita. Padarius šiuos pažeidimus, gali būti pritaikoma administracinė ir baudžiamoji atsakomybė.

Skandalų karštligė kelia Seimą ir visą šalį. Visi tai konstatuoja, bet niekas nevykdo analizės ir nedaro išvadų. Tai paskatino š.m. rugsėjo 28 d. Seimo organizuoti konferenciją — visuomenės klausymus. Diskutuoti kvietiamos pajėgiausios Lietuvos intelektualinės pajėgos. Svarstyti klausimų ratas gana platus: ar galima suderinti moralumą demokratines valstybės politiniame gyvenime, Seimo darbe, įstatymų priėmimo ir vykdyme. Kokie moralios politikos kriterijai, koks politikos ir moralės santykis, sąsajos su politine kultūra, reikalavimai šiuolaikiniam politikui. Ar aplamai įgyvendinamas moralios politikos siekinys?

dradarbiavimo ir bendravimo principai. Katechezės grupėje buvo kuriamas kiekvienos stovyklos dienos katechezės planas, apimantis teorinį, praktinį ir kurybinį žvilgsnį į kiekvieną iš septynių sakramentų. Stovyklos vakarų programų grupė kurė vakaro programas pagal visos dienos temą. Šeštadienio pavakare visi turėjo galimybę klausytis pasakaitos „Sakramantai. Teorinis ir praktinis žvilgsnis“. Prelegentas kun. teol. dr. Rimas Skinkaitis labai įtaigiai, remdamasis gausybe pavyzdžių, padėjo seminaro dalyviams suorientuoti jausmus žinias ir patirtis apie Bažnyčios sakramentus. Vakare visi dalyvavo Eucharistijos adoracijoje Prienu bažnyčioje. Sekmadienio rytė susirinkę bendrai ryto maldai seminaro dalyviai drauge pasirengė švęsti Eucharistiją. Po šv. Mišių vėl buvo rimtai dirbama Prienu „Žiburio“ gimnazijoje. Po pietų darbo grupės pristatė tai, ką pavyko sukurti per dvi intensyvaus darbo dienas, aptarė kai kurias aktualijas ir po bendros maldos išsiskyrė į namus. Seminare dalyvavo apie penkiolika žmonių.

Bažnyčios žinios, 2005 m. Nr. 11

DRAUGAS, 2005 m. liepos 6 d., trečiadienis

3

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kai prezidentas nori „pasiaiškinti“

Praėjusios savaitės antradienio vakare JAV prez. George W. Bush vėl stojo prie mikrofono pakalbėti apie karą Irake. Iš anksto didelio susidomėjimo ta kalba neparodė nei žiniasklaida, nei mėgstantys iš tuščio ir kiaušio pildyti politikos komentatoriai. Niekas nesitikėjo, kad prezidentas pridės ranką prie krutinės ir pasakys: „Išklumpome iki ausų ir dabar kitos išeities nėra. Reikia kaip nors išsikapstyti...“ Tačiau kai kas visgi tikejosi, kad galbūt prezidentas pripažins: „Priežastys, dėl kurių pradėjome karą Irake, nepasitvirtino, tad šiandien Amerika kencia to neapsižiūrėjimo ir skubotumo pasekmes“...

Ne, to prezidentas nepasakė. Jis tik pakartojo jau daug sykų girdėtas frazes, kad yra patenkintas demokratijos pažanga Irake, kad gėris ilgai nugalės blogį ir amerikiečių karių žūtis nebus veltui — jų kraujas nupirks Irako valstybei laisvę.

Nors pastaruoju metu net kai kurie Atstovų rūmų nariai reikalauja pasakyti (bent apytikrą) datą, kada iš Irako numatoma namo grąžinti Amerikos kariuomenę, bet prez. Bush datos nenurodė. Iš esmės niekas negali numatyti, kada sąjungininkų kariams bus imanoma pakilti Iraką irakiečiams. Jų kariuomenės dalinių paruošimas eina labai vangiai, savizudžių susisprogdinimai ir apskritai smurto veiksmams nemažėja, o gausėja, tad kas gi atsitiktų, jeigu būtų nustatytas laikas, kai amerikiečiai ir kitų užsieniečių daliniai iš Irako pasitrauktų? Sukilėliams tereikėtų kantriai palaukti tuos kelis mėnesius, o gal metus, kol nekenciamieji amerikiečiai išsinešdins, ir tuomet pradėti savo griaujamąją veiklą. Tarp įvairių genčių, tautelių ir religinių bendruomenių jau dabar vyksta nuolatinių kovos, o amerikiečiams pasitraukus, jos greičiausiai išsivystytų į pilietinį karą. Tuomet tikrai galėtume sakyti, kad JAV ir kitų tautų kariai žuvo veltui, kad pačių irakiečių aukos, kentėjimai ir skurdas, kilęs dėl karo veiksmų, buvo bergždžias: geresnio gyvenimo viltys nepasiteisino, niekas nepagerėjo, o tik

pablogėjo. „Teroristai gali žudyti nekaltuosius, bet jie negali sustabdyti laisvės slinkties“, — tokia prez. Bush retorika — ir banali, ir tuščia. Jo kalbų rašytojai tikrai galėjo kažką prasmingesnio sugalvoti. Prezidentas ir vėl remėsi rugsėjo 11-ąją — tai patogus įrankis, galintis bakstelėti apsnūdusiems patriotiniams jausmams į pašonę: „Mūsų priešai laimės tik tada, jeigu pamiršime rugsėjo 11-osios pamokas ir paliksimė Irako gyventojus tokių žmonių, kaip Abu Musab al-Zarqawi, valiai ar patikėsime Vidurniųjų Rytų ateitį tokiems, kaip Osama bin Laden...“

Bet prezidentas nepripažino, kad su bin Laden dar nesutvarkyta, Afganistanas dar vis nesaugus, kasdieninio gyvenimo eiga ten toli gražu nenormali, nors karas Afganistane buvo labiau pateisinamas, kaip Irake. Nepakanka tik kartoti, kad „mūsų strategija skleidžiant laisvę, yra sėkminga“, be konkrečių tos laisvės įtvirtinimo pavyzdžių.

Nepaslaptis, kad prezidento George W. Bush populiarumas šalyje krinta (pirmą kartą slųstelėjo žemiau 40 proc.), tad jo kalba turėjo įkvepti daugiau pasitikėjimo Vašingtonu ir atsakyti į visiemis knietinčius klausimus: kada pagaliau baigsime karą Irake? Tai kone neatsakomas klausimas, nes, nepaisant karo pradžios teisėtumo ar neteisėtumo, tai jau įvykęs faktas. „Susidėti savo žaislus ir išeiti iš to kiemo“ būtų didesnė klaida, negu karo pradžia. Tad prezidentas pasielgė išmintingai, nežadėdamas greitos pabaigos.

Prezidentas savo kalba stengėsi krašto gyventojams suteikti vilties, pasitikėjimo, paprašyti jų kantrybės ir ištikintų, kad visas pasiaukojimas nėra veltui. Nėra abejonės, kad George W. Bush kalbos klausėsi ne vien amerikiečiai, bet ir pasaulis, ypač musulmoniškas. Ar Amerikos gyventojai patikėjo savo prezidento žodžiais? Ar jais patikėjo pasaulis? Į šį klausimą kiekvienas galime pats sau atsakyti...

VIENO GYVENIMO FRAGMENTAS

BRONIUS ŽALYS

Nr. 14

Sausio 28 d.

Neseniai įstojau į pašliužininkų komandą, suformuotą iš jaunesnių vyrų — taip buvo lengviau išsisukti iš nekenciamos kovinės rikiuotės, o pašliužas mėgau nuo vaiko dienų. Iš ryto buvau drauge su kitais pašliužininkų būrelio vyrais išvykęs į kalnus, kur treniravomės. O šalta 25°C. Bet, pasitraukus po kalnus, sušylame. Per pietus grįžus — mažytis elniškos gabaliukas su kopūtais ir pora bulvių. Po pamokų su pašliužomis grįname kalnų ore apėtas žvėris. Turėjau gėlbėtis dvokiančia žuvis. Vakare — šūpinys, kurį atlieka pafrontės policijos šauliai, artistų, būrelis.

Raudonosios armijos daliniai prie Karaliaučiaus, Elbingo, Posen, Brombergo, Schneidemuehles.

Vasario 4 d.

Kas, jei ne vokiečiai, išgalvos kaip sudarkyti poilsio dieną. Šiandien sekmadienis, į kalnus dirbti nevaro, bet manai, kad gausi pailsėti? Po pusryčių — patalpų valymas, plovimas. Patikrinimas. Batų apžiūra. Pamoka. Vėl į rikiuotę kapitono žodžiu dėl renkamu aukų — raginama aukoti kovojantiems daliniams Rytuose (kokiuose Rytuose, jei frontas jau Vokietijoje?) — mėnesinę algą. O už ką žuvį pirkime?

Pamokos metu kpt. Voill pasakė, kad nuo ateinančios savaitės lietuviai, kad geriau pamokytų vokiečių kalbos, bus išskirstyti gyventi drauge su vokiečiais.

Jau kelinta diena skauda krūminį dantį. Po kelinto prašymo gavau kelialapį vykti pas dantų gydytoją į Fauskę — asprkrities miestą, esantį už 60 km nuo Langaanes — į šiaurę. Iš vakaro virtuvė išdavė sauso maisto davinį. Bet dantis, kaip užburtas, nustojo skaudėti. Vis tik nutariau — kas bus, kas nebus (tai buvo mano pirmas skaudantis dantis) — važiuoti, nes nebenorėjau, kad vėl — peršalus — skausmai kartotųsi.

Rytą 4:10 val., štabo sunkvežimiu išvykstame iš stovyklos. Rognan keltu persikeliam per mums kelią užkirtusį fjordą. Esame per 30 km nuo savo stovyklos, bet ir iš čia vis dar matyti „mūsų“ baltasis, dvišakis, Oelfeld kalnas. Neveltui jo abi viršūnės turi daugiau kaip 1,700

metrų aukščio! Sukame link Fauskės. Iki ten dar 30 km. Viena kelio puse eina status kalnas, antrąja — fjordas. Pats kelias čia kyla aukštyn, čia leidžiasi žemyn ir kas 20–25 metrus būtinai turi daryti staigų posūkį. Idomu, kaip čia pakliuvę, jaustys Lietuvos vairotojas? Retkarčiai pralenkiami vienišą, aukštą norvegą, gelsvą, vietinės veislės arkliai besivarančią su malkų vėžimu ar ant savotiškų, norvegiškų rogučių bečiuojantį grakštų, geltonplaukį šiaurės vaiką.

Fauskė — kiek didesnis kaimelis už Rognaną — daugiau karių ir civilių praivių. Einame į dantų gydymo stotį, bet po valandos laukimo buvo pasakyta, kad šiandien galime nebesitikėti priėmimo prie dantų gydytojo — per daug pacientų.

Vykstame į Raudonąją Kryžį, kur pietums gauname žirnių sriubos. Čia randame dar pora lietuvių iš mūsų bataliono, atvykusių dantų gydyti — kai kurie — skausmu nesitverdami, kai kurie — pasimuliuodami. Radau ir Praną T., kuris man pasiūlo aprodyti visas „miesto įžymybes“. Popiet ir spėjome. Buvom prie kiosko, kur nusipirkau keletą atvirukų, įėjom dar pasidairydami į porą krautuvėlių, stotelėje prie uždaryto knygyno. Vakare, „Soldatenheime“, lėkštė sriubos ir grįžtame į mūsų nakvynės namus.

Vasario 7 d.

Iš ryto gydytojas ištraukė mano supuvusį dantį. Per pietus trise, sėrdami sriubą, pasakojome savo išpučius. Pranas apskaičiavo, kad, jei dėl vieno danties užplombavimo reikia pasidaryti važiuoti 3 kartus, tai jis visai ramiai galės simuliuoti iki karo pabaigos. Dantų pakak- sia!

Vasario 15 d.

Šiandien iš mūsų kuopos išvyksta apie 40 vyrų — vokiečių į Vokietiją, į frontą. Kai kurie užėjo atsisveikinti. Jie žino kur važiuoja, bet išeities nėra.

Vasario 18 d.

Sekmadienis, kaip daugelis pilkų, kareiviškų, monotoniškų sekmadienių. Po pietų lauke siautė audra. Bus daugiau.

Laiškai, nuomonės, komentarai

„AŽUOLŲ SODAS“
SUDREBINO ŠIRDĮ IR JAUSMUS

Nebeatmenu, ar kada taip jautriai reaguodama skaičiau rašytojo Anatolijaus Kairo parašytą labai prasmingą širdies viziją. Aš tikiu, kad ši vizija sudrebino širdį ne vienam lietuviui Lietuvoje bei išeivijoje. Tai žodžiai, supinti į nuostabią Lietuvos skausmų ir džiaugsmų vainiką. Šiuo vainiku mes visi turėtume pasipuosti ir nešioti savo širdyje per amžius.

Ačiū rašytojui už šią puiką viziją. Manau, kad dailininko teptukas galėtų puikiai visa tai išreikšti drobėje. Butų nuostabus kūrinyt vaizduojantis didelę dalį mūsų istorijos.

Mane sujaudino ir prikėlė begastančius jausmus, nors save laikau gera lietuvi-patriote.

Irena Alantienė
Redford, MI

KOMENTARAS ALGIO VIRVYČIO
LAIŠKUI

Š.m. „Draugo“ birželio 8 d. Laiškai, nuomonės, komentarai skirijuje išspausdintas Algio Virvyčio laiškas „Ar drįsime, ar sugebėsime paminti?“ yra įdomus savo turiniu ir forma.

A. Virvyčio straipsnis pasižymi savo prielaidomis, kas būtų taip, o ne kitaip, jeigu tos prielaidos būtų įgyvendintos.

A. Virvyčio mintys yra realios. Jeigu jos visos būtų įvykdytos, tai daugelis pasaulio valstybių atsibustų iš gilaus miego. Tačiau, dėl vieno A. Virvyčio pasakymo, aš jau dabar einu su juo į konfliktą.

Cituojau laiško ištira: „Daugiau kaip 20,000 Lietuvos laisvės kovotojų nužudyti, išniekinti kūnai, numesti miestų, miestelių aikštėse, o paskutinį partizaną išdavusį niekšą prezidentas Adamkus medaliu apdovanojo“.

dentas Adamkus medaliu apdovanojo“.

Gyvendamas išeivijoje, toli nuo Lietuvos, neturiu progos paklausti prez. Adamkų, kuo remiantis ir kieno pasiūlymu jis apdovanojo medaliu partizaną išdavusį niekšą?

Sveiku protu galvojant prez. Adamkus tai galėjo padaryti ar suklaidintas, ar kieno nors kerštu sunaikinti norint prezidento autoritetą?

Baigdamas noriu paprašyti A. Virvytį, jeigu jis viešai išskėlė šią mintį, būtų tiksliau, kad jis ir paaiškintų „Draugo“ skaitytojams, kodėl prez. Adamkus medaliu apdovanojo niekšą — išdaviką.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

REPORTAŽŲ
IR
REPORTERIŲ
BĖDOS

„Draugo“ 2005.06.29 laidos laišku skirijuje Aušrelė Sakalaitė rašo: „Perskaiciusi Broniaus Juodelio JAV LB Vidurio vakarų apygardos ruoštos gegužinės aprašymą („Draugas“ 07.24 d.), noriu kai ką patikslinti. B. Juodelis mane daug kartų cituoja, nors aš tų dalykų nesakiau...“

— Še tau boba, devintinės, — sakyti dūkas! Dalykai nebuvo sakyti, o reporteris ėmė ir surašė. O gal ir pokalbio nebuvo?

Pirmadienį, po apygardos gegužinės, būdama „Drauge“, Aušrelė Sakalaitė užsuko į Draugo fondo raštinę, kurioje aš dirbu pirmadieniais, ir manęs paprašė aprašyti vakar dienos gegužinę Pasaulio lietuvių centre. Sutikau aprašyti, nes gegužinėje buvau, fotografavau ir gavau M. Baukaus surašytus gegužinės darbininkus. Man tik truko gegužinės ruošos duomenų, apie kuriuos papasakojo ir į mano klausimus atsakė Aušrelė Sakalaitė. Tiesa, tas mūsų pokalbis nebuvo užkoduotas ir rašydamas negalėjau patikrinti kiekvieno mūsų pokalbio žodžio ir pareiškimo, minėdamas esminius pokalbio duomenis. Jei būtų įrašas, gal ir Aušrelė Sakalaitė galėtų nurodyti, ką aš citavau jos nesakytus „dalykus“, nors laiške ji tų „dalykų“ nemini.

Dėl PL centro gegužinės sąlygų rašiau, kaip man buvo pasakyta, norint, kad tas būtų paminėta reportaže, nors ne visas detales paminėjau. Asmeniškumų čia nebuvo.

Pasirodo, rekorderis reporteriui yra būtinybė, jei nenori likti meliui. Be jo geriau nepriimti prašymų aprašymams.

Bronius Juodelis
Darien, IL

DĖL PAMINKLO KOMUNIZMO
AUKOMS ATMINTI

Su džiaugsmu perskaičiau „Draugo“ nr. 103 D. Bindokienės straipsnį „Paminklas komunizmo aukoms atminti“. Manau, kad šią vertingą išeivijos iniciatyvą būtina įgyvendinti (kaip ir daugelį teisingumo pergalę artinusių žygių Lietuvoje ir pasaulyje, kuriuos inicijavo išeivija).

Paminklo sumanymą įgyvendinus, tai būtų dar vienas priminimas pasauliui — deja, ir mieliau linkusiam „nežinoti“ demokratiniam Vakarų pasauliui — kad vis dėlto buvo du totalitarizmai ir du genocidai, nacistinis ir sovietinis, o ne vienas, visuotinis pasmerkimas, Niurnberg pakartas ir denacifikacijos palaidotas.

Antrasis, komunistinis totalitarizmas, puse lūpų tepabartas, kairuoliškų, pseudoliberalų viešosios nuomonės formuotojų patylos reabilituojamas, laikomas „geresniu“ už hitlerinį — niekad nebuvo tarpautiniu mastu teisiškai pasmerktas, įvertintas kaip nusikaltimas. Ar ne todėl jis šiandien tebevaldo Kinijoje, Šiaurės Korėjoje, Kuboje, o Rusijoje, prisidengęs nauja išskaba, planingai naikina demokratijos užuomazgas ir vykdo žiauriausią genocidą prieš čekėnų tautą?

Teisminis Niurnberg — 2 procesas, išlikusių gyvų komunizmo aukų surengtas Vilniuje, pasaulinės žiniasklaidos buvo per mažai pagarsintas, reikiamo itakos žmonių istorijos vertinimams ir grėsmingų dabarties recidyvų suvokimui nepadarė. Paminklo komunizmo aukoms („The Victims of Communism Memorial“) statyba prie Georgetown University Law Center, kaip tai siūloma lietuvių kilmės JAV senatoriaus Richard Durbin rezoliucijoje nr. 150, parėmus Kongreso nariui John Shimkus, būtų ir nekaltai žuvusių pagerbimas, ir per daug dažnai ignoruojamos istorinės tiesos liudijimas, kad vadinamieji nacional-

socializmas ir socializmas/komunizmas pagal žmogėdrystę buvo vienodai alkani broliai dvyniai. Ir, svarbiausia, toks paminklas galėtų pasitarnauti kaip išėjimas nūdienos diktatūrų simpatikams, naivoliams ar abejingiesiems, kokia yra nuolaidžiavimo blogiui kaina...

Norėčiau tik karštai paraginti paminklo projekto sumanytojus bei rėmėjus neapsiriboti trijų nukentėjusių Baltijos tautų skriaudos įamžinimu. Man visuomet darė didžiulį įspūdį ir teikė viltingą paguodą, kad dar sovietų okupacijos metais per „Amerikos balsą“ ar „Vatikano radiją“ girdėdavau, kad JAV lietuviai, latviai, estai rengia protesto demonstracijas prie sovietų ambasadų ar kitomis progomis drauge su kitu pavergtų tautų — ukrainiečių, vengrų, lenkų, afganų — organizacijų atstovais. Nuo komunizmo ir jo palikimo nukentėjo ir tebekencija daugybė tautų. Mūsų balsas bus stipresnis ir pasaulyje labiau girdinamas, jeigu paminklas įamžins ir SSRS bei Varšuvos bloke padarytus nusikaltimus žmoniškumui, ir raudonųjų kmerų įvykdytą genocidą Kambodžoje, ir tibetiečių naikinimą komunistinėje Kinijoje, ir KGB vadovaujamos Rusijos 8-tus metus vykdomas žudynes Čėčenijoje. Įtraukus visų nukentėjusių tautų egzilyje veikiančias organizacijas ir paminklo statymo darbą, tikriausiai ir patys darbai bei jų „lobizmas“ smarkiai pajudėtų į priekį?

Toks paminklas iš tiesų padėtų sąžinės nepraradusiai žmonijos daliai iš naujo įvertinti reiškinį, kurį Ronald Reagan taikliai pavadino „empire of evil“. O ateity, kas žino, gal net suveiktų kaip skiepai nuo šios ligos.

Kun. Robertas Grigas
Kaunas, Lietuva

LINKSMA IR LIŪDNA ŠVENTĖ

Dalyvavau Balzeko muziejaus gimtadienio šventėje — jam jau trisdešimt devyneri metai. Reikia džiaugtis organizatorių pastangomis ir pasiaukojimu parodyti Lietuvos istorijos turtą Amerikos visuomenei.

Tuo atžvilgiu šventė buvo graži ir svarbi.

Bet, deja, buvo ir liūdna šventės dalis — kur mūsų veikėjai, kurie taip giliai savo patriotiškais darbais? Kur mūsų visuomenininkai, kurie taip sunkiai dirba norėdami parodyti Amerikai mūsų kultūrą ir pasiekimus?

Alė Keželiene
Chicago, IL

SMERKIAMOS UŽ UŽSIENIEČIŲ
TEKANČIOS RUSĖS

Naujasis Rusijos parlamento narių parengtas įstatymo projektas numato, kad už užsieniečių tekancios rusės galėtų būti ištremtos iš šalies ir netektų Rusijos pilietybės, pareiškė Valstybės Dūmos deputatas. Vienas iš įstatymo projekto autorių, Valstybės Dūmos deputatas Nikolaj Kurjanov, priklausančias ultranacionalistinei Rusijos liberalų demokratų partijai (LDPR), sutiko, kad parlamentas veikiausiai nepritaris šioms priemonėms, bet tikino, jog jų imtis — būtina. „Mūsų moterys, pačios gražiausios ir geriausios pasaulyje, išvyksta į užsienį. Tai darydamos, jos švaisto vertingiausią, ką turime — mūsų tautos genofondą“, — radijo stočiai „Echo Moskvy“ — sakė N. Kurjanov.

Tačiau jis smerkė ne tik svetur išvykstančias moteris. Pasak deputato, jie taip pat nenori, kad žmonės į Rusiją atsivežtų sutuoktinius užsieniečius. Siekiant apginti Rusiją nuo „svetimų elementų invazijos“, jaunavedžiai būtų verčiami išvykti gyventi į tą šalį, iš kurios kilęs jų sutuoktinis. „Prisitaikydami prie gyvenimo Rusijoje (...) užsieniečiai įvedinėja savo taisykles, kurios mums nepriimtinos“, — teigė deputatas.

Po komunizmo griūties ženkliai padaugėjo už užsieniečių tekancių rusių. Praėjusiais metais žinomo žurnalo „Ogoniok“ atlikta apklausa parodė, kad kas trečia 17–25 metų mergina norėtų ištėkti už užsieniečio ir gyventi svetur.

(BNS)

REIKALAUJA LEISTI RAGAUTI
ALŲ

Nedaugelis žmonių gali pasigirti, kad jiems leidžiama gerti alų darbo metu, o štai kai kurių Danijos alaus daryklų darbuotojai surengė net streiką, siekdami išsaugoti šią teisę.

Vienos Danijos sostinės Kopenhagos alaus daryklos darbuotojai nusprendė streikuoti dėl alaus daryklų produkcijos ragavimo apribojimo. Jau streikavo 70 iš 200 „Harboe“ daryklos darbuotojų. Daugiau nei 90 proc. darbuotojų per profsąjungą susirinkimą balsavo už

tai, kad streikas būtų tęsiamas. Protestuotojai streikuoja prieš vadovybės ir profesinių sąjungų atstovų sprendimą apriboti alaus ir kitos produkcijos ragavimą — ragauti nutarta leisti tik alaus daryklos bufete, bet ne gamybos ar pilstymo patalpose.

Pagal Danijos alaus daryklų taisykles, darbuotojams leidžiama išgerti šešis alaus ar kito gėrimo bokalus per dieną.

(Elta)

MŪSŲ
VIRTUVĖ

Paruošia Julija K.

DAR APIE LAUKO VIRYKLES

Praėjusį kartą pateikiau kelis receptus, tinkamus gaminti lauke, ant karštų anglių. Nustebino platūs susidomėjimai — skaitytojai prašo daugiau. Atrodo, kad šią vasarą daugelis kieme kvėpės kepama mėsa, daržovės ir kiti skanumynai.

Kai kuriems receptams reikia panaudoti ir virtuves, ir lauko viryklę — tai daugiausia įvairūs padažai ir marinatai, kuriuos reikia išvirti. Bet tą paruošimą galima atlikti iš anksto, net kelias dienas prieš mėsos kepimą lauke, palaidyti paruoštą padažą šaldytuve ir panaudoti, kai reikia. Taip sutaupome laiko, ypač kai kepame ne savo kieme, o kur nors prie ežero, parke, miške...

Beje, ant karštų anglių galima kepti ne tik jautienos ar kiaulienos vėrinėlius (kabobs), bet visokią mėsa, žuvis, daržoves, net bandeles ir pyragą! Čia taip pat galima eksperimentuoti, variojant pirktinius padažus (barbecue sauce), savo pasigaminatus, pridant įvairių prieskonių. Kadangi norime, kad mėsa gerai ir greitai iškeptų, būtina ją iš anksto marinuoti, t.y. užpilti norimu marinatu ir palaidyti šaldytuve bent 6–8 val. arba per naktį. Tą patį marinatą galima panaudoti, apilaistant kepamą mėsa.

Kepti šonkauliukai
4 sv. kiaulienos šonkauliukai

1 puod. kapotų svogūnų
1 česnako skiltelė, sutrinta
1/2 puod. aliejaus
1 dežutė pomidorų padažo
(8 oz. can tomato sauce)

1/2 puod. vandens
1/4 puod. kietai suspausto rudo cukraus

1/4 puod. citrinų sulčių
2 šaukštai Worcestershire padažo

2 šaukštai garstyčių
1 šaukštis druskos
1 šaukštis saliero seklių

1/4 šaukštis maltų pipirų
1 didelį puodą sudėti šonkauliukus, užpilti verdančiu vandeniu, kad apsemtų, suberti druska ir uždengus virti, kol mėsa suminkštės, apie 45–60 min. Nuvarvinti.

Keptuvėje įkaitinti aliejų, sudėti česnaka, svogūnus ir pakepinti kol suminkštės, bet neparuodu. Įmaišyti pomidorų padažą, vandenį, rudą cukrų, citrinų sultis, Worcestershire padažą, garstyčias, salierų seklias ir pipirus. Pavirti neuždengus apie 15 min.

Šonkauliukus išdėlioti ant lauko viryklės, apsemti paruoštu padažu (iš abiejų pusių) ir kepti dar 45 min., kas 15 minučių apverčiant ir vis patepant padažu.

Šonkauliukai su abrikosais
4 sv. trumpų kiaulienos nugarinės šonkauliukų (loin back ribs), supjaustytų porcijomis

1 ir 1/2 puod. vandens

1 puod. sukapotų džiovintų abrikosų
1/2 puod. suspausto rudo cukraus*

2 šaukštai acto
1 šaukštis citrinų sulčių
1 šaukštis tarkuoto imbiero (ginger)

1/2 šaukštis druskos
1 didelį puodą sudėti mėsa, druska, užpilti verdančiu vandeniu, kad apsemtų, ir uždengus pavirti apie 45–60 min., kol mėsa bus minkšta. Nuvarvinti.

Mėsai verdant, keptuvėje ar puode sumaišyti vandenį, abrikosus, cukrų, actą, citrinų sultis, imbierą. Užvirti, sumažinti liepsną, puodą uždengti ir pavirti 5 min. Nuėmus nuo ugnies, gerai sutrinti abrikosus ir viską sumaišyti, kad pasidarytų lygi tyrė (galima panaudoti elektrinį plaktuvą — „blender“).

Paruoštus padažus apsemti šonkauliukus ir kepti ant vidutinio karščio viryklės apie 10–15 min., vis apverčiant ir aptepant padažu.

*Kai matuojame baltą cukrų, paprastai pasemiamės šaukštų arba supilame į puodelį, bet rudas cukrus yra purus, minkštas, matuojant jį reikia būtinai suspausti, kad gautume tikslų kiekį. Dėl to receptuose patariama deti tam tikrą kiekį (puod., šaukštą, šaukštelį ar pan.) „suspaustu rudo cukraus“.

Viščiukas su Teriyaki padažu
1/2 puod. rudo cukraus
1/2 puod. sojos padažo

2 šaukštai sauso balto vyno
1 šaukštis tarkuoto svogūno
1/4 puod. Teriyaki padažo
1 česnako skiltelė, sukapota

4 didelės viščiuko krutinėlės (abi pusės)
aliejus patepti lauko viryklės grotelėms

Puode sumaišyti cukrų, sojos padažą, vyną, svogūną ir česnaka, Teriyaki padažą. Pavirti maišant, kol cukrus išsities, po to dar pavirti 5 min., kol pasidarys skystas sirupas. Atvėsinti.

Viščiuko krutinėles perpjauti per pusę (gausime 8 puses), nuimti odą ir, kiek įmanoma, išimti kaulus. Sudėti į lėkštą indą (vieną sluoksnį), užpilti paruoštu padažu ir palaikyti šaldytuve 4–6 val. arba per naktį.

Išimti mėsą iš marinato, jį pasilikant. Lauko viryklės grotelės patepti aliejumi, išdėlioti mėsą ir kepti ant vidutinio karštumo anglių 15–20 min., dažnai pavartant ir patepant likusiu marinatu.

Skoningas viščiukas
1/4 puod. smulkiai sukapoto svogūno

1 česnako skiltelė, smulkiai sukapota

2 šaukštai aliejaus
3/4 puod. pomidorų padažo (ketchup)

1/3 puod. acto
1 šaukštis tarkuotos citrinų žievelės

1 šaukštis citrinų sulčių
1 šaukštis Worcestershire padažo

2 šaukštai cukraus
1 šaukštis garstyčių miltelių

1/2 šaukštis druskos
1/4 šaukštis maltų pipirų
1/2 šaukštis aštrių pipirų padažo (hot pepper sauce)

2 maždaug 2 ir 1/2 sv. kiekvienas, viščiukai

Padazas: sudėti visus prieskonius ir aliejų į puodą ir, retkarčiais pamaišant, pavirti apie 30 min.

Viščiukus supjaustyti gabalais, apibarstyti druska ir maitais pipirais, išdėstyti ant viryklės grotelių (kaulais į apačią) ir kepti apie 25 min.

Mėsą apversti kaulais į viršų, visas puses apsemti paruoštu padažu (maždaug 10–15 min. prieš kepimo pabaigą) ir kepti, dažnai apverčiant, kol mėsa bus visiškai iškepusi.

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURTA

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 773-425-7160

RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiestuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

IVAIRŲS

• 19 m. mergina ieško auklės darbo netoli Darien raj. su grįžimu namo. Tel. 773-895-2305.

• Moteris, su aukštuoju pedagoginiu išsilavinimu, laisvai kalbanti angliskai, galėtų prižiūrėti vaiką ar dirbti kitą darbą, bet tik su grįžimu namo. Pageidautina amerikiečių šeimoje. Tel. 773-838-1522, Ramona.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (verslė 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“ „soffits“; „decks“; „gutters“; „plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$670-\$710; 2 mieg. — \$770-\$810.
Tel. 630-910-0644, Jana.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800 775 7363

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

PARYŽIUS

Prancūzijos vidaus reikalų ministras Nicolas Sarkozy Prancūzijos ir Vokietijos sąjungą pavadino pasenusia ir pasiūlė, kad Europos integraciją skatintų penkios ar šešios valstybės. Kandidatų į šalies prezidentus laikomas N. Sarkozy, dabartinėje konservatorių vyriausybėje stovintis po prezidento, tvirtino, jog nenori nuvertinti Prancūzijos pokario sąjungos su Vokietija, tačiau teigia, jog „ji nepajėgia rodyti kelią 25 šalis vienijančiai Europos Sąjungai. Penkių ES šalių vidaus reikalų ministrų grupė galėtų būti puišus būsimosios integracijos „variklio“ modelis“, sakė jis. Grupė vienija Britaniją, Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir Ispaniją.

TALINAS

Europos Sąjunga (ES) nemato priežasčių, kad Rusija galėtų atsisakyti patvirtinti sienos sutartį su Estija, antradienį rašo laikraštis „Postimees“. Lai krašto duomenimis, Briuselis mano, jog sutarties patvirtinimas yra viena svarbiausių sąjungos problemų, nes yra susijęs su ES ir Rusijos siena, ir derbų su Maskva projektas dėl to jau rengiamas ES bendrosios ir užsienio politikos koordinatoriui Javier Solana. Briuselis vi liaisi, kad Maskva patvirtins sutartį. Tuo tarpu Rusijos Valstybės Dūmos deputatas, informacinės politikos komiteto vadovas Valerij Komisarov sakė, kad estai, pateikę savo teritorinės pretenzijas, nori pažeminti Rusiją.

Vilniuje prasidėjo respublikinė moksleivių dainų šventė

Atkelta iš 1 psl.
Dainų šventė Vingio parke, kurią režisuoja žinomas aktorius bei režisierius Aidis Giniotis.
Pasak Dainų dienos meno vadovo ir vyriausiojo dirigento Raimondo Katino, po pirmojo kūrinio, kurį dirigavo vienas iš Dainų švenčių patriarchų maes-

Lietuvos minų medžiotojas saljutavo britų karalienei

Vilnius, liepos 5 d. (BNS) — Lietuvos karinių jūrų pajėgų (KJP) minų medžiotojas „Kursis“ grįžo į Klaipėdą iš Didžiosios Britanijos, kur Portsmouth dalyvavo istorinio Trafalgar mūšio 200-ųjų metinių minėjime.

Kaip pasakojo „Kursio“ vadovas kapitonas leitenantas Giedrius Premeneckas, Lietuvos jūreiviai dalyvavo birželio 28 d. vykusiam tarptautiniame laivų parade, kai Portsmouth išsiriavo maždaug 140 laivų iš beveik keturių dešimčių pasaulio valstybių.

Milžinišką paradą iš Karališkojo jūrų laivyno patrulinio laivo „Endurance“ apžiūrėjo Didžiosios Britanijos karalienė

JAV

WASHINGTON, DC

Pagrindinis JAV prezidento politikos patarėjas Karl Rove buvo vienas žinių apie CŽV agentų šaltinių, teigia Amerikos savaitraštis „Newsweek“. Per šį skandalą, kilusį pasklidus informacijai apie slapta CŽV darbuotoją Valerie Palmę, įkalinimas gresia žurnalo „Time“, išspausdinusio šias žinias, žurnalui, nes pagal JAV federalinius įstatymus, jis turi stoti prieš teisimą. „Newsweek“ straipsnyje sakoma, kad būtent K. Rove buvo susitikęs su „Time“ žurnalistu Matthew Cooper, ir po to buvo atkreiptas dėmesys į V. Palmę. Senatorius demokratas Charles Schumer savo partijos vardu nedelsiant pareikalavo, kad George W. Bush politikos patarėjas asmeniškai atsakytų į šį kaltinimą.

JAV

ASTANA

Vidurio Azijos valstybės klaus, kada karinės koalicijos pajėgos, vadovaujamos JAV, paliks regioną po 2001 m. paskelbto laikino dislokavimo, pranešė aukštasis Kremliaus atstovas. Rusijos prezidento padėjėjas Sergej Prichodka sakė Šanchajaus bendradarbiavimo organizacijos (ŠBO) šalių aukščiausio lygio susitikimo užkulis, kad šis klausimas bus užduotas „tarptautinei antiteroristinei koalicijai“. Regiono valstybės leido JAV naudotis savo teritorija arba oro erdve, kad būtų galima užtikrinti karinę

operaciją gretimame Afganistane, per kurią buvo nuverstas talibų režimas. Į ŠBO įeinančių Kazachstano, Uzbekistano, Rusijos, Kinijos ir Tadžikistano vadovai antradienį svarstė kovos su terorizmu ir saugumo Vidurio Azijoje problemas.

NEW DELHI

Šventajame Indijos Ajodhya mieste per įsiplieskusį susišaudymą šventovėje, į kurią pretenduoja tiek hinduistai, tiek musulmonai, saugumo pajėgos nušovė šešis užpuolikus. Pasak pareigūnų, susišaudymas vyko apie dvi valandas. Keli vyrai perliko užkapalinti grietžtai saugumo kompleksą siena, prie kurios privažiavo automobiliu. Policija suėmė automobilio vairuotoją. Visoje šalyje paskelbta saugumo pajėgų parengtis, siekiant po antradienio išpuolio užkirsti kelią bet kokiems naujiems neramumams.

ARTIMIEJI RYTAI

ISLAMABAD

„Al Qaeda“ vadovas Osama bin Laden su savo artimais bendražygiais gali slapstytis Afganistano pietuose, kur pastarosiomis dienomis itin suaktyvėjo kovotojų išpuoliai, teigia Pakistano ministras Aftab Ahmed Khan Sherpao. Tačiau Afganistano vadovai griežtai atmeta tokius teiginius ir sako, kad O. bin Laden jį šalyje nėra. Buvęs JAV ambasadorius Afganistane Zalmay Khalilzad pranešė mėnesį taip pat sakė nematęs, jog O. bin Laden ar mūla Omar būtų Afganistane, tačiau nepasakė, kur jie slapstosi.

moksleivių dainų šventė Vilniaus Vingio parko estradoje ir „Žalgirio“ stadione vyko 1964 metais.

Šeštąją moksleivių dainų šventę, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės 15 metų sukakčiai, globoja prezidentas Valdas Adamkus.

Nelson vadovaujama 27 laivų flotilė ir jungtinis 33 laivų imperatoriaus Napoleono Prancūzijos ir Ispanijos laivynas.

Mūšyje britai neprarado nė vieno laivo, neteko maždaug pusantro tūkstančio jūreivių, tačiau nuskandino 18 prieš laivų, kuriuose žuvo 14.000 prancūzų ir ispanų jūrininkų.

Mūšyje H. Nelson laivui „Victory“ plaukiant pro prancūzišką fregatą „Redoutable“, prancūzų snaiperis nušovė britų admiralą.

Po Trafalgar mūšio britų karinis laivynas daugiau kaip šimtui metų įsitvirtino pasaulio jūroje, o Prancūzijos ir Ispanijos, kaip jūrinį tautų itaka, pradėjo mažėti.

tumo tyrimų, teigė pirmininkas. — Tačiau iš mus pasiekiančios informacijos atrodo, kad Vilniuje gali kilti ekologinė katastrofa. Miestas įsikūręs dauboje, jis nuolat tankinamas, dėl to didėja automobilių srautai ir užterštus rajonus. Dabar aplink Vilnių — tyrai, o dangoraižiai sutelkiami centre. Ar ne geriau būtų juos statyti Vilniaus-Elektrėnų kryptimi? Ir susisiektis geras, ir Vilniaus bei Kauno dvi miestai ideja atitiktų“.

Pasak R. Brazulio, toks miesto plėtros modelis, koks dabar taikomas Vilniuje, Vakarų Europoje jau daugelį metų laikomas pasenusiu. O Šiaurės miestelio gyvenamųjų namų kvartalą žaliųjų atstovai palygino su XXI amžiaus koncentracijos lageriu.

VISAIS PAGALBOS ATVEJ AIS

KESTUTIS PRANCEVIČIUS

Šiame permainingame gyvenimo sukuryje dažnam žmogui tenka patekti kebliai padėti — vidury dienos būti apiplėštam, ištiktam netikėto gaisro ar pavojingos ligos... Beje, nelaimės akimirka ne vienas iš mūsų tiesiog pasimetam, impulsyviai blaškomės, norėdami kuo greičiau surasti išeitį, o po ranka turėdami net ir moderniausias priemones — mobilųjį telefoną, ne visada žinome kam ir kaip reikėtų skambinti, kadangi tų pagalbų teikimo telefonų numerių daug ir atsiminti juos ne taip paprasta...

Lietuvai iki sraigtasparnių dar toli

Nuo 2003 m. spalio mėnesio Lietuvoje pradėjusio veikti Bendrojo pagalbų centro (BPC) prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus Artūras Kedavičius stengiasi užtikrinti, kad 112 numeriu paskambinusiems gyventojams, visi jų prašymai būtų priimti ir tinkamai į juos reaguojama. Iš tikrųjų gaisrai ar sunkiai susirgus, budėtojų padaliniai savo ruožtu perduoda informaciją apie pagalbą reikį atitinkamoms tarnyboms. Dar galima skambinti ir senaisiais trumpais pagalbų telefonais — 01,02,03. Beje, kaip rodo oficiali statistika, pernai iš 3 mln. 700 tūkst. skambučių (pagal numerius 01,02,03 ir 112), net 53 proc. buvo kreiptasi vien tik į policiją.

Visos valstybės — už vieningą pagalbų telefoną

BPC organizacinio skyriaus vyresnioji specialistė Palmyra Vinkšnaitė mūsų skaitytojams priminė, jog kiekviena pasaulio valstybė itin didžiulį dėmesį skiria savo gyventojų saugumui, jų sveikatos, turto apsaugos sistemai užtikrinti. Dar anuometinė SSRS, siekdama veiksmingesnių pagalbų priemonių, daugiau nei prieš keturis dešimtmečius įvedė tris pagrindinius trumpuosius numerius — 01,02,03. Kur kas veiksmingesnių rezultatų, užtikrinant gyventojų bei valstybės saugumą, pasiekė JAV — ji tapo pirmąją valstybę pasaulyje, įdiegusi vieningą pagalbų iškvietimo telefono numerį — 911.

Tuo tarpu apie poreikį Europos Bendrijos šalyse įvesti bendrą skubaus iškvietimo telefono numerį 112, buvo prabilta 1976 m., kai Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencija (CEPT) patvirtino rekomendacinį dokumentą. 2002 m. kovo mėnesį Europos Parlamentas ir Europos Taryba priėmė griežtą direktyvą, įpareigojančią ES valstybes nars užtikrinti, kad viešuosiuose telefono bei mobiliojo ryšio tinkluose būtų bendros pagalbų iškvietimo numerius — 112. Tokius tikslus jau pradėjo įgyvendinti ir Lietuva.

Dauguma skambučių į policiją

Pagal ES patvirtintus teisės aktus, šiuo numeriu paskambinusiems piliečiams pagalbą turi teikti ir priešgaisrinės, medicinos tarnybos. Tokia tvarka prieš keletą metų jau įdiegta

DRAUGAS, 2005 m. liepos 6 d., trečiadienis

5

A + A ADELĖ GENČIUVIENĖ ŽVIRBLYTĖ

Mirė 2005 m. liepos 2 d.

Gimė 1921 m. sausio 19 d. Sausininkų kaime, Bartininkų parapijoje. Paskutiniu metu gyveno Seminole, Florida. Ankstesniau gyveno Čikagoje, Illinois.

Nuliūdę liko: vyrai Kazimieras, sūnus Albinas, marti Irena, sūnus Valentinas, marti Kristina, anūkai Danutė, Paulius ir Jonas; broliai Jonas, Antanas ir jų šeimos Lietuvoje ir kitų brolių bei seserų vaikai. Liūdi pusseserė Teresė Morkienė, artimas giminaitis Fabijonas Brazaitis su šeima bei Juozas ir Adelė Alėdai, kurie globojo a.a. Adelę ligos metu ir visi kiti giminės bei pažįstami.

A.a. Adelė buvo a.a. Rimanto Genčiaus mama.

Velionė priklausė Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijai.

A.a. Adelė bus pašarvota penktadienį, liepos 8 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 val. v. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87 St. (87 St. ir Richmond gatvės kampas), Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 9 d. 9 val. r. Brady Gill laidojimo namuose, iš kur a.a. Adelė bus palydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 9:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A + A HELENE KNOPP-KASCHEL

Mirė 2005 m. liepos 3 d., Čikagoje, sulaukusi 85 metų. Nuliūdę liko: dukros Evelyn, Angelika ir Lois Madeline; anūkai Andre Costa, Adam Moore; proanūkai Conan Ewald ir Alyssa Jane.

A. A. Helene buvo žmona a.a. Ewald.

Velionė buvo pašarvota antradienį, liepos 5 d. nuo 5 v. p.p. iki 7 v.v. Lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje, 6641 S. Troy, Chicago, IL 60629.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 6 d. 10 v.r.

A.a. Helene bus palaidota Bethania kapinėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Fortuna FH. Tel. 773-523-7781.

A + A JURGIS BRADŪNAS

Po trumpos, sunkios ligos mirė 2005 m. liepos 4 d., sulaukęs 55 metų.

Gyveno Baltimorėje. MD, anksčiau Čikagoje.

Nuliūdę liko: žmona Loreta Radvilaitė, vaikai Rita, Vytas, Gintas; tėvai Kazys ir Kazimiera Bradūnai Lietuvoje; seserys Elena su vyru Audriumi Aglinskiu ir dukra Vaiva; Lionė ir vyrai Andrius Kazlauskas su vaikais Aista ir Dainiumi; dėdės Juozas Bradūnas ir Jonas Kemeža; pusbroliis Petras Kemeža ir pusseserė Ramutė Kazlauskienė su vyru Vidu bei kiti giminės ir draugai.

A.a. Jurgis bus laidojamas Baltimorėje.

Nuliūdę artimieji

Mielam Bičiuliui — tauriam lietuviui

A + A JUOZUI BRIEDŽIUI

išėjusiam į Anapus, reiškiamame nuoširdžią užuojautą dukrai DALIAI STONIENEI, jos šeimai ir artimiesiems.

Mūsų labai miela DALYTE, kuri ilgą laiką slaugė savo mylimą Tėvelį ir buvau su Juo iki paskutinio Jo atodūsio, mes visi dalijamės Tavo netektimi ir kartu liūdime.

Jūratė Pečiūrienė
Antanas Osteika
Eugenijus ir Erna Mičiūnai
Kazys ir Elena Karveliai
Juozas ir Danutė Doveiniai
Bernardas ir Ona Brizgiai
Stasė Bliūdžiuvienė
Benita Astašaitienė
Dana Anušienė
Irena Alantienė

Mielam kolegai

A + A GEDŽIUI MORKŪNUI

mirus, kurio parama ir pastangos vedė mūsų pirmus sėkmingus žingsnius įkuriant „Baltic Studies Program“ University of Washington, reiškiamame nuoširdžią užuojautą žmonai Irenai, dukroms DANUTEI, AUDRAI, LIDIJAI ir jų šeimoms.

Irena Blekytė
Jūratė Mažeikaite-Harrison
Rimas ir Donna Mikšiai
Nijolė ir Vidmantas Raišiai

Katastrofos nuojauta: be oro, tarp daugiaaukščių

Kaunas, liepos 5 d. (BNS) — Vilniaus miesto tarybos nariai netrukus galės įrodyti, kaip jiems rūpi vilniečių bei sava sveikata: bus sprendžiama, ar uždrausti sostinės gyvenamųjų rajonų tankinimas. Infarktai, astma, kvėpavimo sistemos ligos ir vėžys — tokia daugelio Vilniaus gyventojų ateitis. Žurnalistinis tyrimas atskleidė: sostinėje jau dabar yra „mirusių“ kvartalų.

Dienraštis „Lietuvos žinios“ rašo apie Vilniaus visuomenės sveikatos centro atliktą tyrimą. Jo duomenis palyginus su Vilniaus užterštumo žemėlapiu, buvo gauti įspūdingi rezultatai.

Kitame didmiestyje — Kaune — grupės Kauno medicinos universiteto atliktas tyrimas įrodė štai ką. Buvo atrinktos ir

ištirtos 16.000 mirusiųjų mirties liudijimuose nurodytos ligos netekimo priežastys. Paaiškėjo, kad labiau užterštuose Petrašiūnuose bei Senamiestyje žmonės mirdavo dažniau nei švariuose Šilainiuose.

Mirties priežasčių struktūroje vyraavo širdies bei kraujagyslių ligos ir piktybiniai navikai. Pramonės ir intensyvaus transporto eismo mikrorajonų darbingiems gyventojams didėja rizika mirti jaunesniems.

Lietuvos žaliųjų judėjimo pirmininkas Rimantas Brazulis apgailestavo, kad Lietuva — ne JAV ar Vokietija, kur žaliųjų organizacijos turtingesnės.

„Mes negalime kaip „Green peace“ organizacija įsigyti brangių laboratorinių įrangos ir atlikti nepriklausomų oro užterš-

Čikagoje ir apylinkėse

CICERO ŠV. ANTANO PARAPIJOS lietuvių kalbos Mišių bažnytinis choras atšventė Jonines ir išleido vargonininkę Vilną Meilutytę į Lietuvą pasisvečiuoti. Ta proga choristės paruošė puikias vaišes. Visi sveikino Jones ir Jonus, vieni kitiems linkėdami surasti papartio žiedą. Jonė Bobonienė, visų choristėjų vardu, linkėjo varg. Vilnai laimingos kelionės ir sugrįžimo. Kviečiame visus ir visas, norinčius padėti giedoti lietuviškose Mišiose sekmdieniais, 9 v.r. Prašome atvykti į Šv. Antano bažnyčią, 50 Ave. ir 15 St.

ALRK MOTERŲ SAJUNGOS 3 kuopa kviečia į narių susirinkimą, kuris įvyks liepos 9 d., šeštadienį, 3 v.p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

LEMONTO SOC. REIKALŲ SKYRIUS vasarą bus uždarytas, iki rugsėjo 2 d.

LEMONTO APYLINKĖS LB valdyba kviečia visus į vasaros gegužinę, kuri įvyks liepos 10 d., po 11 v.r. šv. Mišių PLC sodelyje. Sumanios šeimininkės vaišins šašlykais ir kitais gardumynais; gaivinantys gėrimai suteiks žvalumo ir energijos smagiems šokiams bei žaidimams. Veiks turtinga loterija.

RUGPJŪČIO 7-14 DIENOMIS Dainavoje vyks tradicinė Mokytojų tobulinimosi kursų savaitė. Šiais metais didžiausias dėmesys skiriamas dėstytojų metodikai. Kviečiame visus mokytojus dalyvauti stovyklos darbe. Norint užsiregistruoti prašome skambinti Giedrei Savukynienei, tel. 630-305-

8182 arba Audronei Elvikienei, tel. 630-435-6349. Registracija būtina.

RAKO MIŠKAI ŠAUKIA VISUS lietuvių skautus dalyvauti šių metų vasaros stovykloje, kuri įvyks liepos 10-20 dienomis. Norintys daugiau informacijos prasome kreiptis pas Rasą Aleksioniene, tel. 708-423-6503 arba e-paštu: rasa203@comcast.net. Taip pat informaciją galima rasti internete: www.budek.org.

VYKSTA PIPIRŲ RATELIO 2005-2006 mokslo metų registracija. Užsiėmimai prasidės rugsėjo 12 d. ir vyks pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais bei penktadieniais nuo 9:30 v.r. iki 11:30 v.r. Vaikai lanko kartu su tėveliais 1 kartą per savaitę, Pasaulio lietuvių centre. Priimami vaikai nuo 18 mėnesių iki 4 metų. Kreiptis į Egidiją Nefiodovienę, tel. 708-423-5489 ar Elytę Sieczkowski, tel. 708-403-7858. Registracija vyks iki rugsėjo 1 d.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS valdyba praneša, kad spalio 21 - 23 dienomis Čikagoje vyks Amerikos lietuvių Kongresas. Kongrese bus sprendžiami ateities veiklos planai ir paminėta ALTo 90 metų sukaktis. Šiuo metu ALTas apjungia 17 centrinių JAV lietuvių organizacijų. Organizacijos, telkiniai ir pavieniai asmenys kviečiami remti Kongresą ir įsijungti į jo ruošą. Kreiptis: Lithuanian American Council, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, tel. 773-735-6677, faksas 773-735-3946. el-paštas: AltCenter@aol.com.

JAV lituanistinių mokyklų mokytojams ir vedėjams

Š. m. rugpjūčio 7-14 dienomis Dainavos stovyklavietėje vyks lituanistinių mokyklų mokytojų tobulinimosi kursai.

Kursai suteikia puikią progą savaitę laiko pabendrauti su kitais mokytojais, dalyvauti seminaruose, diskusijose ir paršivežti į savo mokyklas naujų žinių.

Iš Vilniaus atvyksta pedagogai/specialistai Rasa ir Titas Varnai. Rasa Varnienė yra Vilniaus Tuskulėnų vidurinės mokyklos dramos mokytoja — ekspertė, vaikų teatro studijos vadovė, vadovėlių autorė. Išėvijos jaunimui/mokykloms yra sukūrusi scenos vaizdelį apie Lietuvos knygnešių laikotarpį.

Titas Varnas yra Lietuvos Moksleivių rūmų scenografas, teatro studijos „T“ vadovas, festivalių organizatorius. Svečių paskaitos, pamokos ir vakarinės programos praturtins kursų programą. Dalyvaus kiti paskaitininkai, bus „apvalaus stalo“ diskusijos, parodomosios pamokos ir poilsis prie Spyglio ežero.

Kviečiame visus mokytojus ir vedėjas kreiptis į kursų organizacinio komiteto kopirmininkę, Maironio mokyklos, Lemont, direktorę Audronę Elvikienę e-paštu:

audrone@postmark.net

JAV LB Švietimo taryba

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Civilinės ir kriminalinės bylos

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Tel.: 708-237-0788

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.

Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas. Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba

877-496-3527

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS AURELIUS BUTVILAS

Tel. 312-580-1217

135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603

Galimos konsultacijos šeštadieniais

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Visai netikėtai teko sužinoti, kad R. Karpavičienė, atvykusi į Ameriką su Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos mokinių meno darbų paroda, yra ne tik dėstytoja, ji yra istorinis asmuo, sukūręs pirmąsias nepriklausomos Lietuvos pareigūnų uniformas!

Apie šį projektą papasakojo mums pati autorė, dabar viešinti Amerikoje.

- Rima, iš kur atėjo mintis kurti pareigūnams uniformas?

- Naujomis nepriklausomos Lietuvos pareigūnų uniformomis buvo pradėta rūpintis maždaug pusmetį prieš sausio 13-osios įvykius 1991 metais. Tuomet dirbau Vilniaus modelių namuose, kai į darbą atvyko du savanoriai šauliai - A. Burakas ir A. Gečas. Tada, aptarusi visas detales, sukūriau pavyzdinį modelį šauliams, kuris, deja, po kiek laiko pasimetė.

Tą patį rudenį į mane kreipėsi ir Vidaus reikalų ministerijos įgaliotas atstovas su pasiūlymu sukurti nepriklausomos Lietuvos policijos uniformas. Supratau, kad tai didelis ir atsakingas darbas, pareikalaujantis daug laiko ir kūrybinių pastangų. Pasitarusi su vyru, skulptoriumi Romualdu Karpavičiumi, išgavau iš jo pažadą padėti man.

- Kodėl Jūs ėmėtės šio darbo?

- Mūsų namuose buvo vieninga nuomonė apie šį darbą - tai yra garbės reikalas. Niekas daugiau iš mano kolegų nerodė iniciatyvos dėl šio projekto, be to, buvo sąjūdžio laikai ir niekas nebuvo tikras dėl rytdienos.

Man jau nuo mažens teko girdėti močiutės (partizanų ryšininkės ir tiekėjos maitintojos) pasakojimus bei neįtikėtinas istorijas apie mano dėdės Kazimiero Piplio (slapyvardžiai Mažylis, Audronis ir kt.), žygdarbius bei jo keliones į užsienį, kuomet vežė lietuvių tautos laišką popiežiui, ir sugrįžimą 1949 metais. Grįžęs iš Švedijos, parvežė ir žinią kovotojams, kad reikia keisti kovos būdus, legalizuotis. Deja, jį išdavė Deksnys, jis žuvo. Kazimieras

Paradinės uniformos.

os pareigūnų uniformas kūrė moteris!

Rima Karpavičienė.

buvo tikras žvalgas ir dabar istorikai, kurie remiasi rusų archyvais, negali suprasti, kas jis buvo iš tikrųjų. O kai jis, 24 metų jaunuolis, žuvo, partizanai visą gedulo savaitę dėvėjo juodus raiščius.

- Koks buvo darbo procesas?

- Pradėjome kurti uniformas kaip tik tuo metu, kai buvo kuriamas naujas policijos įstatymas, šūkiei, principai...

Dažnai teko klausti, skambinti į ministeriją, derinti detales, lankytis posėdžiuose. Beje, darbo ėmėmės kartu su vyru. Susėdė sudarėme veiksmų planą. Aptarti reikėjo tikrai daugybę dalykų: kokie ženklai turi būti ant uniformų, kokios spalvos ji turi būti, kokių dydžių ir t.t. Vyras kūrė emblemas, kokardas, skiriamuosius tarnybos ženklus, policijos žvaigždę, apdovanojimus, vėliavas, sagas. Kadangi mano vyras Romualdas skulptorius, nulipdydavo ir išliedavo formas. Viskas atrodė profesionalu. Tačiau sukurti tikrai kokybišką produktą trukdė menkos pramonės galimybės - tarybinis palikimas.

- Ar uniformas kūrėte tik policininkams?

- Per pirmuosius 10 nepriklausomos Lietuvos egzistavimo metų sukūrėme daugiau nei 40 didesnių ir mažesnių tarnybinių uniformų. Po pirmųjų užsakymų sekė uniformos vidaus tarnybos pulkams, prokurorams, „Arui“, kelių inspektoriams, miškininkams, aplinkos apsaugos darbuotojams, ugne-

gesiams, toliau pasieniečiams. Teko kurti aprangos pavyzdžius Lietuvos saugumui, teisėjų bei prokurorų mantijas.

- Kas iš Jūsų sukurtų darbų labiausiai teikia Jums džiaugsmo?

- Labiausiai didžiuojuosi Teisės universiteto rektoriaus, senato narių, prorektorius ir garbės narių mantijomis. Mantijos Teisės universiteto garbės nariams iškeliavo į Lenkijos, Čekijos, Vokietijos ir kitus universitetus. Viena jų buvo įteikta ir prof. V. Landsbergiui.

- Kokia vis dėlto pagrindinė taisyklė vyravo kuriant uniformas?

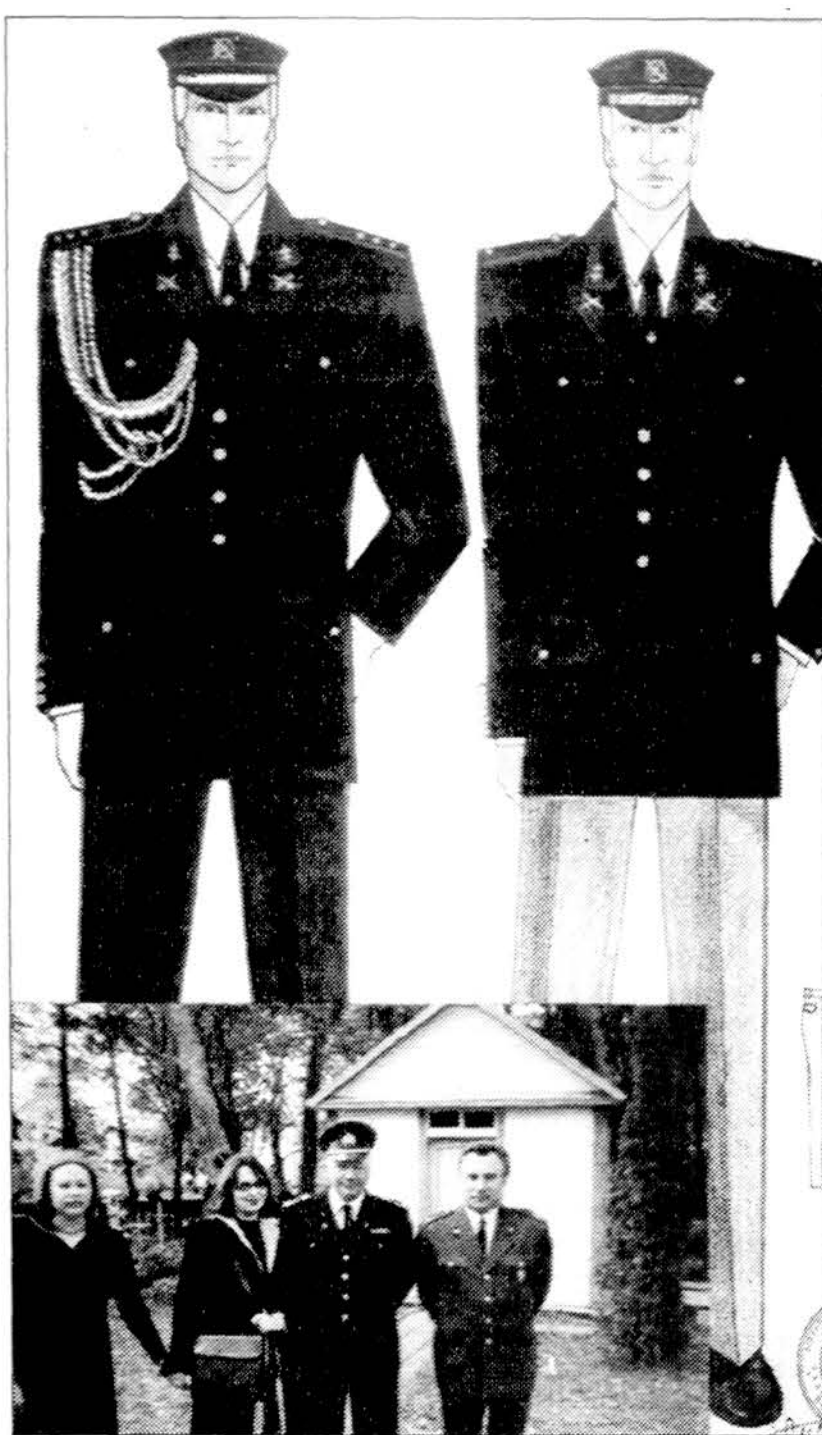
- Pagrindinė idėja policijos uniformose buvo atspindėti demokratiją. Tuo metu buvo panaikinti laipsniai ir pereita prie pareigybių ženklinimo, atsisakyta išskirtinumo pulkininkams ir generolams, nebuvo numatyti skirtingi lampašai. Deja, vėliau tai atsikuko prieš pareigūnus finansiniu požiūriu.

Labai gaila, bet dabartinė, pakeista be mano žinios, generalinio komisaro uniforma su raudonais kantai ir lampašais, bei naiviais ažuolo lapeliais apykaklėje, mane tik liūdina.

- Kokie Jūsų, Rima, ateities planai?

- Po darbo Vilniaus modelių namuose, pradėjau dėstyti Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje, vykdyčiau privačius užsakymus bei įvairių tarnybų ir įstaigų užsakymus pagal susitarimą.

Vitalija Sireikis

Rimos Karpavičienės sukurtų uniformų eskizai.

Vasarinės uniformos.

Žiemos sezono uniformos.

DIDELĖ DOVANA LIETUVOS BIBLIOTEKOMS

Pedagogė Elvyra ir inž. Pilypas Naručiai, gyv. Oak Lawn, IL, mažindami savo gausią biblioteką St. Džiugo knygų fondui vėl dovanojo vertingų periodinių leidinių ir knygų išleistų išeivijoje bei Lietuvoje. „Žiburiai“ 1945, 1947 ir 1948 metų pilni komplektai, kurie buvo leidžiami Augsburg, „Tėviškes garsas“ 1948 ir 1948 metų Schweinfurt, „Tremtis“ 1951 m., Memmingen, „Europos lietuviai“ 1953 ir 1954 m. London, Anglijoje, „Darbininkas“ 1952, 1953 ir 1954 m. Brooklyne, JAV, „Tėviškes žiburiai“ 1951, 1953 ir 1955 m. Toront, Kanada. Visų leidinių komplektai yra įrišti kietais viršeliais. Leidiniai ir knygos bus išsiųstos Lietuvos bibliotekoms.

Ta proga malonu paminėti, kad P. Narutis 1941 m. su kitais suorganizavo LAF Kauno štabą, dalyvavo Birželio sukilime.

Lietuvos laikinoje vyriausybėje buvo LAF įgaliotinio pavaduotojas, LAF štabo Organizacinio skyriaus viršininkas, antinacinio pasipriešinimo dalyvis, vienas Lietuvių fronto organizatorių. 1943 m. gestapo suimtas, iki 1945 m. kalintas Stutthof, Vokietija konc. stovykloje. Išėjęs į laisvę, 1946—1949 m. studijas tęsė Technikos universitete Karlsruhe, gavo inžinieriaus diplomą. Padėjo VLIKui palaikyti ryšius su antisov. pasipriešinimo dalyviais. Surengavo ir išleido „Jaunučių ir jaunesnių ateitininkų programą“ (1960), Juozo Urbšio „Atsiminimai“ (1988), „Ateitininkai komunistų ir nacių kankiniai“ (1992), „Tautos sukilimas 1941“ (1994). Pilypas Narutis apdovanotas Popiežiaus Jono Pauliaus II Šv. Grigaliaus Didžiojo ordinu (2000), Vyčio kryžiaus ordinu ir ka-

riuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Elvyra Narutienė pedagogė, 1943 m. baigė Šiaulių mokytojų seminariją. Pasitraukus į Vokietiją 1945 m. mokytojavo Hannau stovykloje, studijavo Goethe universitete Frankfurt prie Main. Atvykusi į JAV įsijungė į visuomeninę veiklą, mokytojavo lituanistinėje mokykloje. Paruošė lietuvių kalbos pratimus trečiam ir penktam skyriams. Apdovanota Popiežiaus Jono Pauliaus II medaliu Pro Ecclesia et Pontifice (1999).

E. ir P. Naručiai užaugino sūnų Vytautą, kuris įgijo daktaro laipsnį Illinois technologijos institute. Dvi dukras — Dainę ir Rasą, kurios taip pat yra baigusios aukštuosius mokslus ir visi trys yra sukūrę gražias šeimas.

St. Džiugas

